

RES ACADEMICAE

ISSN 1428/3107

Nr 2/2010

Biuletyn Informacyjny

Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

*Episcopus Cassan de Garb. v. Thom. de Koll. mi
facile prinps greg. illi a insign. ter su. r. an. est. est
AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
1971-2011
Anno Domini*

UROCZYSTA 40. INAUGURACJA

JM Rektor AJD rozpoczyna 40. Inaugurację

Msza św. inauguracyjna
nowy rok akademicki

Biskup Antoni Długosz kierujący Słowo do zgromadzonych na eucharystii

Orszak wkracza na Aulę WNS,
gdzie odbywała się 40. Inauguracja

Dostojny Senat AJD
podczas uroczystości

Profesor Aleksander Spizwakowski
przekazuje dar dla AJD

Goście 40. Inauguracji

Rektor AJD gratuluje Profesorowi
Honorowemu AJD
Abdelhadiemu Kassibie

Poczet sztandarowy

Uroczysta immatrykulacja studentów

Prof. dr hab. Ryszard Szwed
wygłasza wykład
inauguracyjny

Szanowni Państwo,

I jak tu nie oświetlować? Tak, już tłumacz! Ta tajemnicza dłoń na okładce „Resa...”, zaproszeniu inauguracyjnym, czy flagach 40-lecia Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, to nic innego jak w tekście zaczerpnięty z twórczości samego patrona – Jana Długosza. Motyw postanowił użyć wykorzystaliśmy plastik prof. Janusz Pacuda, który jest autorem i pomysłodawcą wszelkich symboli 40-lecia. Profesorze dziękujemy!

Numer postanowiliśmy zacząć od wzmianki o okładce, by zwrócić uwagę Czytelników i jeszcze bardziej uwypuklić fakt, że nasza Uczelnia już taka młoda nie jest i należałoby jej gratulacje z okazji okrągłego Jubileuszu. Stąd w numerze oprócz „standardowych tekstów” poświęconych życiu codziennemu AJD, materiały poświęcone rocznicy powstania Uczelni. Liczymy na przychylny przyjęcie i ciepłą krytykę w stosunku do ich twórców. Mamy nadzieję, że spodoba się również skromna wystawa zamieszczona na końcu „Resa...”, która powstała dla uczczenia Jubileuszu. Zainteresowanych informujemy, że materiały ten dostępny jest również w postaci elektronicznej na stronie internetowej AJD.

Chcemy wyjaśnić, że chociaż okrągła rocznica powstania Uczelni przypada na lato 2011, to jednak nie sposób było przemilczeć 40-letnią Inaugurację Nowego Roku Akademickiego i w zasadzie nie pozostało nic, jak rozciągnąć uroczystości na cały rok. Bo jak tu takiej rocznicy nie oświetlować?

Czas leci szybko i nim się obejrzymy nasza Uczelnia będzie miała za sobą pół wieku istnienia na mapie akademickiej Polski. Czy nie warto byłoby uczciwiego wydarzenia w sposób doniosły i taki, by nasi wnukowie, a prawnukowi zapamiętali na wieki? Tak sobie pomyśleliśmy w gronie przyjaciół, pracowników, studentów, absolwentów i... wymyśleliśmy. Jak Częstochowa duża i szeroka nie ma ulicy imienia naszego Wielkiego Patrona. Na próżno szukać pomnika, czy chociażby małej tablicy informującej o związkach wielkiego kronikarza z Ziemią Częstochowską i blisko niej położonego Kobucka. Ten Jubileusz jeszcze nie przebrzmiał, a trwa i chętnie włączamy się w jego obchody. Postarajmy się więc by 50-ta rocznica powstania AJD wypadła jeszcze świetniej i okazałej. Byłoby może szczególnie akademicka w tym wtedy udział w odsłonięciu pomnika lub nadaniu nazwy ulicy Jana Długosza w Częstochowie. By tak się stało potrzeba działań, te musi poprzedzić konkretny plan! Cóż więc? – do roboty! Z myślnymi pozostawiamy Państwu życzyć spokojnych, rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego 2011 Roku.

Redakcja

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Czterdzieci lat minęło	4
Laudacja profesora Abdelhadi Kassiby	5
Czterdzieci lat i coraz większe ambicje 40 lat uczelni. Wydarzenia. Ludzie. Dokonania.	7
Pierwszy tytuł Doktora Honoris Causa nadany	11
Dwudziestolecie Zakładu Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej	12
Program ACADEMIA w Akademii	13
Przybysze z kosmosu w AJD	14
Wydział Mat.-Przyr. wspólnym organizatorem 25. Międzynarodowego Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (ISOCS-25)!	14
Gwiezdnym szlakiem z Częstochowy do Lourdes i na Pic du Midi	15
Wizja utworzenia Jurajskiego Parku	16
Konkurs Urania	16
Astronomicznie na Ukrainie	17
Konferencja naukowa „Astrophisica Nova”	17
„Edukacja wielokulturowa wyzwaniem dla nas o wychowaniu”	19
Seminaria Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego	20
Biblioteka w telefonie komórkowym!?	24
Program „Wykorzystaj szansę”	25
Studenci ozdobili plac w Koszęcinie	26
Międzynarodowa konferencja studentów SKBS - wspomnienie z obozu badawczego	28
Czar przyrody	29
Presiżowe mistrzostwa w szachach	30
Studenci debatuj i wybieraj!	30
Do obejrzenia	31

Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
zdrowia, spokoju, radości, wszelkiego
Błogosławieństwa, a w nadchodzącym
Nowym 2011 Roku spełnienia
najszybszych marzeń
wszystkim pracownikom i studentom
Akademii im. Jana Długosza
życzy

prof. dr hab. Zygmunt Bąk
Rektor Akademii im. J. Długosza

CZTERDZIEŚCI LAT MINEŁO...

...jak jeden dzień - brzmiła śpiewka i w podobnym tonie wypowiadali się zgromadzeni podczas uroczystej 40. Inauguracji Nowego Roku Akademickiego 2010/2011 w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Podsumowania Jubileuszu dokonał w trakcie wykładu inauguracyjnego profesor Ryszard Szwed. Dziękował zgromadzonym za pracę na rzecz środowiska akademickiego. Podkreślił, że nie było zmarnowanych kadencji, każdy rektor pozostawił po sobie elementy stanowiska dorobek dzisiejszej Uczelni. Ważnym elementem było nadanie tytułu profesora honorowego AJD francuskiemu naukowcowi profesorowi Abdelhadiemu Kassibie.

Wystąpienia prof. dr. hab. Zygmunta Bąka, Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie z okazji 40. Inauguracji Nowego Roku Akademickiego 2010/2011.

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele

Niezwykle miło jest mi powitać Państwa podczas XL Inauguracji Nowego Roku Akademickiego w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Dzisiejsza uroczystość ma dla naszej społeczności szczególny charakter. Jubileusz jest wielkim świętem wszystkich ludzi związanych z Uczelnią: studentów, pracowników, jej absolwentów i przyjaciół. Cieszyć się, że uczestniczyć w dzisiejszej Inauguracji mogą zaprosić Was wszystkich, tak licznie zgromadzonych, do udziału w obchodach, które towarzyszą nam przez cały rok akademicki 2010/2011. Liczę, że udział Państwa w tych przedsięwzięciach przysporzy wielu niezwykłych wrażeń i stanie się sposobem na poznanie naszej Akademii, w tym jej sukcesów, osiągnięć, które nie byłyby możliwe bez zaangażowania na przestrzeni tych czterdziestu lat, dzięki tysiącom ludzi reprezentujących różnorodne środowiska i profesje. Inicjując w 1971 roku działalność Uczelni, niewielu przypuszczało, że uda się zbudować Akademię o tak solidnych podstawach i tak ambitnym charakterze. Przeglądając sprawozdania – liczby i linijki usiane danymi, czuję się zobowiązany poinformować o niebywałym sukcesie, jaki odnieśliśmy przez te cztery dekady istnienia. Sukcesy są nader czytelne i widoczne dla wszystkich blisko związanych ze środowiskiem akademickim. Duży rozwój zanotowaliśmy w jakości kształcenia, o czym świadczą pozytywne akredytacje Państwowej Komisji Akredytacyjnej i ustawicznie powiększająca się liczba kierunków kształcenia. Wysokie pozycje zanotowaliśmy w rozwoju badań naukowych – dowodami na to są napawające dumę wysokie miejsca uzyskane w rankingach przygotowywanych przez prestiżowe czasopisma naukowe. Cieszy mnie, że ostatnie lata spowodowały rozwój i modernizację bazy lokalowej AJD. Budowa Akademickiego Centrum Sportowego, modernizacja budynku głównego uczelni czy adaptacja i przebudowa tej pięknej auli, w której się obecnie znajdujemy, są najlepszym tego rekomendacją. Spodziewam się, że jeszcze w roku jubileuszowym, czyli na wiosnę 2011, rozpocznie się budowa nowoczesnego obiektu na potrzeby Wydziału Nauk Społecznych. Jej zakończenie i przekazanie do użytku spowodują, że powstanie zwarty kampus – chłuba i zarazem pulsujący życiem ośrodek kultury i wypoczynku.

Szanowni Państwo, Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy

Ponoś jednostka nie znaczy wiele, jednak gdy połączy się siły i talenty z innymi staje się potęgą, która zaangażowana

w proces budowy może dokonać rzeczy teoretycznie uznawanych za niemożliwe... Nie byłoby tej Akademii bez Was, grona z którego z jednej jednostki i indywidualności, które połączyły się, tak wiele w dziele nieustającej budowy Uczelni. Nie byłoby tej Akademii, jej sukcesów i osiągnięć, bez wiary i nadziei, które zawsze przywiecają budowniczym. Chciałbym podziękować Wam wszystkim, zarówno za każde zaangażowanie, jak i dusze, które to włożyliście w budowę naszej wspólniejszej Uczelni!

Szanowni studenci, przyszli nasi kandydaci,

Rozpoczynacie czterdziesty rocznik kształcenia w murach Akademii im. Jana Długosza, w środowisku akademickim, które dokłada wszelkich starań, by podkreślić fakt, iż w procesie funkcjonowania Uczelni proces wychowania i kształtowania młodych stanowi dla nas działanie priorytetowe, a wszelkie inwestycje i działania są skierowane właśnie o polepszeniu warunków w jakich pracuje młodzież. Wiem, że nasze działania odbieracie pozytywnie. Potwierdzeniem tego jest fakt, że z jakości kształcenia w AJD skorzystało już 50 tysięcy osób, teraz już absolwentów, którzy swym zaangażowaniem i przywiązaniem do marki AJD udowodnili, że wszelkie działania podejmowane przez nas na przestrzeni czterdziestu lat były trafne i owocne.

Szanowni Państwo,

Dziękuję, że zechcieliście przybyć i uczestniczyć w tym najważniejszym dla akademików święcie jakim jest inauguracja nowego roku akademickiego. W roku czterdziestolecia zachęcam Was głęboko do udziału w wydarzeniach związanych z obchodami jubileuszu – wszak uczelnia otwarta jest dla wszystkich mieszkańców regionu.

Pragnę na Wasze ręce złożyć najlepsze życzenia i poprosić Was o przekazanie ich współpracownikom, którzy nie mogli dzisiaj przybyć na uroczystą inaugurację. Zapraszam do rozwijania współpracy i czerpania z naszych osiągnięć i sukcesów.

Fot.: J. Warwas-Kozak

LAUDACJA

Profesor Abdelhadi Kassiba
Uniwersytet Le Mans, Francja

Magnificencjo Rektorze, wszyscy szanowni Państwo, którzy swoją obecnością i uświetniacie dzisiaj uroczystość przede wszystkim za czołowy nasz Gościu, szanowny Panie Profesorze Kassiba.

Przypada mi dzisiaj do udziału zaszczyt, a równocześnie przyjemność wygłoszenia Laudatio; mowy pochwalnej przedstawiającej sylwetkę Pana Profesora Abdelhadi Kassiba, któremu Wydział Matematyczno-Przyrodniczy postanowił przyznać tytuł Profesora Honorowego.

Gościmy dzisiaj w murach naszej uczelni wybitnego uczonego, który od wielu lat jest dobrze znany w środowisku fizyków, gwoździ więc tylko dochowania wierności uniwersyteckiemu ceremoniałowi, przypomnę w paru słowach niektóre aspekty jego działalności.

Profesor Abdelhadi Kassiba ukończył studia pierwszego stopnia na kierunku Fizyka w Uniwersytecie w Le Mans we Francji, w roku 1981. Pracę magisterską obronił dwa lata później w Uniwersytecie w Caen i otrzymał dyplom magistra ze specjalności Fizyka Ciała Stałego i Fizyka Atomowa. W roku 1983 podjął pracę jako asystent w Uniwersytecie w Le Mans. Jednocześnie rozpoczął studia doktoranckie w Uniwersytecie w Caen. Po obronie pracy doktorskiej, w latach 1986-1989 pracował jako adiunkt w Uniwersytecie w Marakeszu. Następnie wrócił do Uniwersytetu w Le Mans, gdzie w roku 1992 obronił pracę habilitacyjną. Od roku 2000 pracuje na stanowisku profesora w Laboratorium Fizyki Materii Skondensowanej Uniwersytetu w Le Mans, gdzie kieruje grupą badawczą zajmującą się badaniami własności fizycznych nanomateriałów i nanokompozytów hybrydowych opartych na materiałach półprzewodnikowych. Profesor Kassiba jest specjalistą w dziedzinie badań tych materiałów metodą rezonansu paramagnetycznego. Jego celem jest uzyskanie nowych materiałów do zastosowań elektronicznych i elektrooptycznych.

Od 2009 roku Profesor Abdelhadi Kassiba jest dyrektorem Instytutu Fizyki, Mechaniki i Akustyki oraz wicedyrektorem Naukowego Laboratorium Badawczego Uniwersytetu du Maine afiliowanego przez CNRS. Jest laureatem wielu nagród naukowych, takich jak Nagroda CNRS za najlepszą pracę doktorską w roku 1986, nagroda za najlepszy artykuł naukowy roku 2009, przyznana przez *Arab Science i Technique Foundation – Satellite*. Otrzymał również nagrodę za najlepsze wystąpienie w ramach *Conference on Hydrogen Material Sciences* odbywającej się w Japonii w 2009 roku. W roku obecnym prof. Kassiba został profesorem „first class”.

Profesor Kassiba wypromował 20 magistrów i 5 doktorów. Jest autorem ponad 50 prac opublikowanych w recenzowanych czasopiśmie naukowych oraz współautorem 3 książek. Jedną z nich, zatytułowana *Electromagnetism*, w ciągu ostatnich 6 miesięcy została sprzedana we Francji w ilości 650 egzemplarzy. Profesor Kassiba wygłosił ponad 30 wykładów naukowych na konferencjach międzynarodowych, w tym 11 to wykłady zaproszone. Przewodniczył i był współorganizatorem wielu konferencji i sympozjów międzynarodowych. Recenzował

zarówno prace doktorskie, jak i przewody habilitacyjne. Jest recenzentem artykułów w 10 czasopiśmie naukowych, takich jak

Phys. Rev. B, Phys. Rev. Lett., J. Phys. Chem. B.

Współpracuje w grupami naukowymi z Polski, Maroka, Ukrainy, Niemiec i Tunezji, co przejawia się we wspólnych pracach naukowych oraz obronionych doktoratach. Był koordynatorem programów współpracy bilateralnej, takich jak *Polonium, Dnipro, Volubilis*.

Profesor Kassiba angażuje się również w prace dydaktyczne i organizacyjne Uniwersytetu w Le Mans. Wykłada takie przedmioty jak elektromagnetyzm, fizyka kwantowa i nanofizyka. Dzięki swoim zainteresowaniom naukowym oraz chęci rozwoju oferty edukacyjnej macierzystej uczelni jest pomysłodawcą i twórcą takich specjalności na kierunku Fizyka jak „Non-destructive testing in Physics” oraz „Nanophysics”. Specjalność Nanofizyka została utworzona na skutek konkursu jaki został ogłoszony przez KRASP w 2005 roku. Jako partnera w tym przedsięwzięciu Prof. Kassiba wybrał AJD w Częstochowie i wspólnie z pracownikami Instytutu Fizyki rozwija ją przez ostatnie 5 lat. Studenci polscy i francuscy są rejestrowani w obu uczelniach partnerskich jednocześnie i otrzymują dyplomy ukończenia tych uczelni. Prof. Kassiba zajęł się szeroko reklamą i upowszechnianiem tej specjalności. W chwili obecnej przystąpieniem do konsorcjum dydaktycznego wraz z Uniwersytetem w Le Mans i AJD w Częstochowie są zainteresowane Uniwersytety w Sofii, Zaporozżu, Sfax oraz Kijowie. Prof. Kassiba brał udział w wielu targach edukacyjnych na całym świecie, gdzie reklamował nasze wspólne przedsięwzięcie, oraz reprezentował Instytut Fizyki AJD w Częstochowie jako partnera prowadzonych studiów. Jako koordynator studiów ze strony francuskiej, pomaga polskim studentom przebywającym we Francji. Często jest to pomoc finansowa, bez której pobyt studentów AJD w Le Mans byłby niemożliwy. Jest inicjatorem pozyskiwania pomocy materialnej dla studentów AJD pochodzącej od władz regionu Sarthe oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki we Francji. Dzięki inicjatywie profesora Kassiby możliwy był wyjazd 10 polskich studentów do Francji. Pięciu z tych studentów już ukończyło studia polsko-francuskie.

Przedstawiam Państwu postać Profesora Kassiby i przypomnijmy fakty z Jego życiorysu naukowego, wyrażam głębokie przekonanie, że tytuł Profesora Honorowego naszej Uczelni skądą nam w godne ręce.

prof. dr hab. Zdzisław Stępień

Fot. J. Warwas-Kozak

CZTERDZIEŚCI LAT I CORAZ WIĘKSZE AMBICJE

Czterdzieści lat minęło, no może nie jak jeden dzień, ale jednak... czy to poważny wiek dla Uczelni? czy ledwie pozwalający wyjść z okresu dojrzewania i stawiać pierwsze samodzielne kroki na akademickiej mapie Polski? Zostawmy to i skupmy się na słowach Rektora Akademii im. Jana Długosza dr. hab. Zygmunta Błaka, prof. AJD, który poproszony o podsumowanie osiemnastu lat minionego czterdziestolecia przedstawia status quo Uczelni.

Marek Makowski: Czterdzieści lat w dziejach Akademii minęło. Proszę o podsumowanie tego czasu – sukces czy porażka...?

Rektor Zygmunt Błak: Zdecydowanie sukces. Uczelnia okrzepła i spełnia standardy akademickie. Jak w czasach biblijnych po 40 latach wędrówki zbliżamy się do ziemi obiecanej. Pokolenie pionierów odchodzi na emeryturę, a przed ich następcami staje zadanie przekształcenia AJD w Uniwersytet. To trudne zadanie, wymagające wypełnienia standardów jakościowych, badań, poziomu kształcenia, bazy lokalowej. Nie ma prostej kontynuacji działań poprzedników.

MM: ...Czy mógłby Pan przedstawić charakter przemian, jakie zaszły i jakich można oczekiwać?

Rektor ZB: Ogromny przełom przyniosły lata 90. Proszę sobie wyobrazić, że z kilkuset studentów na początku funkcjonowania Uczelni, ich liczba wzrosła do blisko 20 tysięcy „w chwilach największej świetności”. Uruchomiliśmy nowe kierunki studiów takie jak administracja czy zarządzanie, co było zwiastunem powolnego odejścia od kształcenia nauczycieli i ewolucji Uczelni w stronę realnych potrzeb i oczekiwań rynku pracy, które, jak wiemy, mają dla naszych kandydatów największe znaczenie. Choć u swego zarania Uczelnia kształciła wybitnie nauczycieli, w reakcji na zapotrzebowanie rynku pracy Uczelnia zaczęła ewoluować w kierunku profilu uniwersyteckiego, studenci kierunków nienauczyielskich: administracji, zarządzania, biotechnologii, grafiki, politologii, malarstwa, informatyki czy też inżynierii bezpieczeństwa dominują w strukturze Uczelni. Gdy już troszkę okrzepniemy, działalność protoplasty AJD nabiera rumieńców i zaczęliśmy odnotowywać pierwsze sukcesy na arenie akademickiej oraz stawialiśmy się coraz bardziej rozpoznawalni. Nadal jednak boli czarna baza lokalowa – co wpływało na trudności z uruchamianiem nowych kierunków. Akces Polski do Unii Europejskiej otworzył przed nami nowe perspektywy. Budowa Akademickiego Centrum Sportowego, przebudowa hali sportowej na aulę WNS czy wreszcie perspektywa budowy siedziby WNS, rozwiązały problemy lokalowe.

MM: Tak się złożyło, że najbardziej burzliwy okres w rozwoju Uczelni to przełom wieków...

Rektor ZB: Zgadza się. Coraz więcej nowych kierunków, już nie tylko nauczycielskich, ale i o specjalnościach umożliwiających pracę w wielu różnorodnych gałęziach gospodarki, instytucjach państwowych, samorządowych, monitorujących, na estradzie czy po prostu umożliwiających uruchomienie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Utworzenie nowych jednostek, w tym największej – Wydziału Nauk Społecznych. Przełomowe konferencje i sukcesy w badaniach naukowych. Do tego dochodzi sukces wydawnictwa, medale

i wysokie miejsca zdobyte przez naszych sportowców, uzyskanie pierwszych uprawnień do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego, kolejne inwestycje – budowa Magazynu Książek, ACS-u, liczne remonty i modernizacje... Mógłbym wymieniać bez końca... (śmiech)

MM: I rozbudzone apetyty na przekształcenie Uczelni w Uniwersytet...

Rektor ZB: Tak, wśród tych sukcesów były i porażki. Kierunek rozwoju w stronę Uniwersytetu jest niezmienny. Fakt, pierwsze podejście, ba, podejścia nie zakończyły się sukcesem, ale czynników składowych było więcej. Nie da się tutaj obarczyć winą społeczność akademickiej. Bardziej doszukiwałem się jej w utracie przez Częstochowę statusu miasta wojewódzkiego. Bo czy dzisiaj któraś ze stolic wojewódzkich nie ma na swoim terenie uniwersytetu? (sic!) Cóż, z raz wyznaczonych celów nie rezygnujemy!

MM: Jakie więc są zadania na najbliższe lata?

Rektor ZB: Wzmacnianie Uczelni i szukanie swoich szans poprzez realizację chociażby projektów europejskich, ambitnych badań naukowych, uzyskiwanie uprawnień i uruchamianie studiów doktoranckich na nowych kierunkach. Będziemy rozbudowywać Uczelnię – najpierw, już w roku 2011, nowy obiekt dla Wydziału Nauk Społecznych, w dalszej perspektywie tworzenie kampusu uniwersyteckiego. Wszystkie podjęte działania z pewnością wpłyną na stworzenie podstaw pod utworzenie nowoczesnego uniwersytetu, który będzie pracował dla całego narodu, ale w szczególności dla społeczności Ziemi Częstochowskiej i subregionu północnego Górska.

MM: Panie Rektorze, jaki jest największy sukces w dziejach Uczelni?

Rektor ZB: Fakt, że spośród kilkuset polskich uczelni wybrało nas i zaufało już 50 tysięcy osób, teraz naszych absolwentów. Liczymy na kolejne 50 tysięcy, co da nam okrogłą liczbę – to oczywiście żart, bo najważniejsza jest jakość kształcenia i poziom jaki przez lata studiowania osiągnęli młodzi ludzie, którzy są największą wartością naszej Ojczyzny.

MM: Dziękuję za rozmowę i życzę dalszych sukcesów...

JM Rektor AJD dr hab. Zygmunt Błak, prof. AJD, fot.: J. Warwas-Kozak

40 LAT UCZELNI WYDARZENIA. LUDZIE. DOKONANIA.

Wyk³ad inauguracyjny prof. dr. hab. Ryszarda Szweda wyg³oszony podczas 40. inauguracji roku akademickiego w dniu 29 wrzeœnia 2010 r.

**Magnificencjo,
Dostojni Goœcie,
Szanowni Pañstwo.**

Wyk³ad nale¿y rozpocz¹æ od kilku wyjaœnieñ:

1. W zwi¹zku z rozpoczynaj¹cym siê rokiem jubileuszowym temat wyk³adu *40 – lat Uczelni. Wydarzenia. Ludzie. Dokonania* nie wymaga dodatkowego uzasadnienia.
2. Powierzenie wyk³adu jednemu z by³ych rektorów niesie pewne ryzyko – ryzyko subiektywizmu lub, u¿ywaj¹c innego okreœlenia – ograniczonego obiektywizmu. Pragnê zapewniæ, i¿ bêdê siê stara³ byæ obiektywny. W miarê.
3. Dwudziestominutowy czas wyk³adu przewidziany w harmonogramie uroczystoœci pozwala jedynie na ogólne, syntetyczne i niestety na wybiórce ujęcie tematu. St¹d moja proœba o zrozumienie i wyrozumienie, jeœli zdaniem Pañstwa istotne wydarzenia, dokonania, nazwiska znakomitych ludzi nie znajd¹ siê w wyk³adzie.
4. Wszystkim zainteresowanym szczegó³owymi informacjami o Uczelni pragnê zarekomendowaæ publikacjê pt. *Droga do Akademii: WSN – WSP – AJP*, wydanej w roku 2006.

Rozwa¿ania o Uczelni rozpocz¹æ nale¿y od daty wyjœciowej – 30 lipca 1971 r. W dniu tym Rada Ministrów powo³a³a Wy¿sz¹ Szko³ê Nauczycielsk¹ w Czêstochowie. Jest to wa¿na data i wa¿ne wydarzenie w dziejach naszej Uczelni. Jest to wa¿na data i wa¿ne wydarzenie w historii Czêstochowy i regionu czêstochowskiego.

Czêstochowa w latach siedemdziesi¹tych rozwija³a siê tak pod wzglêdem gospodarczym, jak i oœwiatowym, i kulturalnym. W mieœcie czynnych by³o 140 przedsiêbiorstw przemys³owych z Hut¹, nosz¹c¹ w tym czasie imiê B. Bieruta, na czele. Powstawa³y nowe szko³y, placówki oœwiatowo-wychowawcze, domy kultury i œwietlice zak³adowe, biblioteki. Brakowa³o fachowo przygotowanych kadr. Szkolnictwo ukierunkowane by³o na kszt¹cenie pracowników dla przemys³u. W mieœcie czynnych by³o 38 dziennych szkó³ zawodowych, 10 wieczorowych szkó³ zawodowych, 13 technikó³ i tylko 4 licea ogólnokszta³c¹ce. Jedyn¹ wy¿sz¹ uczelni¹, dynamicznie rozwijaj¹c¹ siê Politechnika Czêstochowska, zgodnie ze swym charakterem kszt¹ci³a kadry dla przemys³u i gospodarki.

Odczuwalny by³ brak instytucji kszt¹c¹cych dla potrzeb oœwiaty, kultury, sztuki, administracji, dla potrzeb ¿ycia artystycznego i duchowego. Odczuwalny by³ brak wy¿szej uczelni humanistycznej. Próby utworzenia takiej tu¿ po zakoñczeniu wojny zakoñczy³y siê niepowodzeniem. Zatem

Prof. dr. hab. Ryszard Szwed podczas wyk³adu inauguracyjnego, fot.: J. Warwas-Kozak

utworzenie w 1971 roku Wy¿szej Szko³y Nauczycielskiej stworzy³o szansê i dawa³o nadzieje na powstanie uczelni o charakterze humanistycznym, o charakterze uniwersalnym. I te nadzieje siê spe³ni³y, mo¿e jeszcze nie ca³kowicie, nie utworzyliœmy uniwersytetu, ale ju¿ od dawna jesteœmy uczelni¹ uniwersaln¹, kszt¹c¹c¹ w wielu kierunkach i specjalnoœciach, przygotowuj¹c¹ kadry dla wielu dziedzin ¿ycia zawodowego, a zaczynaliœmy tylko od kierunku nauczycielskiego.

Ju¿ w roku 1973 uczelnia otrzyma³a prawa akademickie, a w rok póŹniej na mocy rozporz¹dzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1974 r. zosta³a przekszta³cona w Wy¿sz¹ Szko³ê Pedagogiczn¹, posiadaj¹c¹ uprawnienia magisterskie.

Wy¿sza Szko³a Nauczycielska i przez pierwsze lata Wy¿sza Szko³a Pedagogiczna funkcjonowa³a w strukturze dwuwyzdzia³owej:

1. Wydzia³ Pedagogiczny – od 1974 r. Humanistyczno-Pedagogiczny
 2. Wydzia³ Matematyczno-Przyrodniczy
- W roku 1989 utworzony zosta³ Wydzia³ Wychowania Artystycznego.

W roku 1990 utworzona zosta³a struktura czterowyzdzia³owa:

1. Wydzia³ Filologiczno-Historyczny
2. Wydzia³ Matematyczno-Przyrodniczy
3. Wydzia³ Pedagogiczny
4. Wydzia³ Wychowania Artystycznego.

W ramach wydzia³ów powstawa³y nowe instytuty, zak³ady naukowe, kierunki i specjalnoœci. Oferta kszt¹cenia ka¿dego roku by³a wiêksza, i co wa¿niejsze, uwzglêdnia³a oczekiwania i zapotrzebowanie m³odzie¿y. W latach dziewiêædziesi¹tych dominowa³y kierunki nienauczycielskie.

Podobne procesy zachodzi³y we wszystkich uczelniach pedagogicznych w Polsce. Uczelnie te w swej dzia³alnoœci dydaktycznej i naukowej spe³nia³y te same funkcje, co uniwersytety.

Stłd teł środowiska akademickie Wyższych Szkół Pedagogicznych wystłpiły z ideł przekształcenia WSP w uniwersytety.

Ideł tē podjęła także nasza uczelnia juł na poczłtku lat 90-tych. Należła do sprostaawymogom formalnym i prawnym. Po dziesięcioletnich przygotowaniach i dyskusjach zwołony został do Sejmu wspólny wniosek przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną, Wyższe Seminarium Duchowne i Instytut Teologiczny o utworzenie Uniwersytetu Częstochowskiego. Pierwsze czytanie projektu ustawy, podpisanego przez 233 posłów, odbyło się na posiedzeniu plenarnym Sejmu w dniu 21 maja 2001 r. Pośem sprawozdawcł był poseł Tadeusz Wrona. Odbyły się także dyskusje nad projektem w Komisjach Sejmowych. Dalsze prace zostały przerwane ze względu na zakończenie kadencji Sejmu oraz wejście w życie nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, precyzujłcej kryteria tworzenia uniwersytetów.

I chociał do powstania Uniwersytetu nie doszło to realizacja jego idei odegrała doniosł rolę w rozwoju Uczelni. Powstały nowe instytuty i kierunki, znaczł co wzrosła liczba samodzielnych pracowników naukowych, uzyskaliomy prawo doktoryzowania z historii i fizyki. Poszczególne Instytuty zaczęły systematycznie wydawać swoje roczniki naukowe, systematycznie wzrastała liczba publikacji wydawanych przez wydawnictwo uczelniane. (wydawano około 100 publikacji rocznie), powstał Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej dla Polonii.

Nastłpiło znaczne polepszenie bazy lokalowej. Wykupiono budynek przy ul. Waszyngtona 4/8, dzieobudynek główny Uczelni, zakończono budowę gmachu, okreolanego symbolem D1, przy ul. Armii Krajowej 13/15, rozpoczęto budowę Magazynu Ksiłżek Bibliotecznych.

Idea utworzenia Uniwersytetu była czynnikiem aktywizujłcym, mobilizujłcym i jednoczłcym środowiska pracownicze i studentów. Znalazła łwy oddłwięk i poparcie społeczeństwa miasta i regionu częstochowskiego. Formalnego poparcia udzieliły instytucje administracyjne, ugrupowania polityczne, społeczne i wyznaniowe. Szczególnego wsparcia udzielił Metropolita Częstochowski ks. arcybiskup Stanisław Nowak.

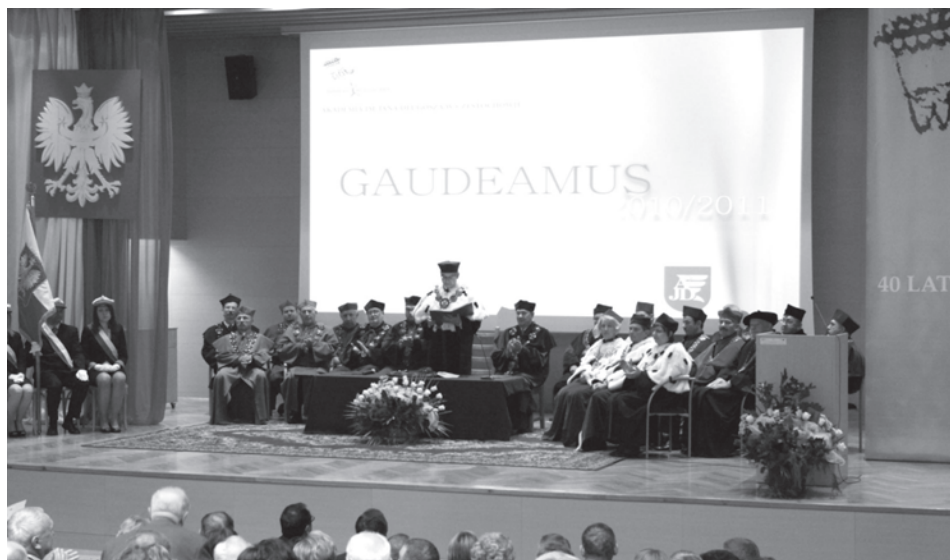
Z inicjatywy parlamentarzystów: senatorów Tomasza Michałowskiego i Grzegorza Lipowskiego, posła Szymona Giłyńskiego oraz cenionego społecznika dyrektora Ireneusza Gębskiego powstała Fundacja na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu w Częstochowie.

Atmosfera zaangażowania i łyczliwoci towarzyszyła kolejnemu etapowi w rozwoju uczelni, zapoczłtkowanemu zmianł nazwy. Projekt ustawy o nadanie Wyższej Szkole Pedagogicznej nazwy „Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie” przedstawiony został w Sejmie w dniu 30 czerwca 2004 r. przez panił poseł Danutę Polak. Projekt zyskał aprobatę posłów i senatorów. W dniu 1 pałdziernika 2004 r. uczelnia rozpoczęła działalnoo jako Akademia im. Jana Długosza.

Sześcioletni okres jej funkcjonowania zaznaczył się dalszym rozwojem kadrowym, organizacyjnym, dydaktycznym, naukowym oraz powiększeniem substancji lokalowej. W tym czasie utworzony został i podjęł funkcjonowanie Wydział Nauk Społecznych (2007 r.), Wydział Filologiczno-Historyczny uzyskał uprawnienia nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Uprawnienia te pozwoliły na utworzenie studiów III stopnia (doktorskich) cieszył cych się dułym zainteresowaniem. Oddano do łytku: Magazyn Ksiłżek Bibliotek Głównej, Akademickie Centrum Sportowe, aulę Wydziału Nauk Społecznych, planetarium, rozpoczęto przygotowania do budowy gmachu Wydziału Nauk Społecznych.

Kończłc rozwałzania o najważniejszych wydarzeniach i dokonaniach, pragnę jedynie zasygnalizować kilka problemów:

- 1. Zatrudnienie.** Akademickoocuczelnia wyższej oraz możliwości uzyskania przez nił uprawnień magisterskich, doktorskich, habilitacyjnych zalełna jest m.in. od ilooci kadry naukowej, a przede wszystkim od liczby samodzielnych pracowników naukowych (po habilitacji). Dynamiczny wzrost kadry samodzielnych pracowników naukowych nastłpił w Wyższej Szkole Pedagogicznej od połowy lat dziewięćdziesiątych: 1995 r. – 75 osób, 1997 r. – 96, 2000 – 115, 2003 – 128, 2005 – 127, 210 – 124. Uczelnia pod względem zatrudnienia kadry naukowej spełnia kryteria uniwersyteckie. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie zatrudnia dzieopnad 750 pracowników (naukowych, dydaktyczno-naukowych, administracyjnych i obsługi). Jest więc, podobnie jak Politechnika Częstochowska, jednym z największych pracodawców. Fakt ten powinien być uwzględniany w biełcej i perspektywicznej strategii rozwoju miasta i regionu.
- 2. Studenci.** O randze, znaczeniu i popularnooci uczelni owiadczy liczba kandydatów ubiegajłcych się o przyjęcie na studia oraz liczba studiujłcej młodzieły. Do końca lat 80-tych studiowało około 3 tys. w formie stacjonarnej, zaocznej i wieczorowej. Dynamiczny wzrost liczby studentów nastłpił w latach 90-tych, o czym owiadczył poniłsze dane:

Fot.: J. Warwas-Kozak

Rok	Ogółem studentów	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1993	4483	2509	1974
1995	7607	2850	4757
1997	10268	3306	6965
1999	12784	4034	8750
2002	14514	6112	8402

Wzrost liczby studentów stanowi poważne wyzwanie organizacyjne, dydaktyczne i naukowe dla władz uczelni oraz wszystkich pracowników.

Począwszy od 2003 r. liczba studentów malała i w roku 2009 wynosiła 8 799 – w tym 6 171 na studiach stacjonarnych i 2 626 – niestacjonarnych. Znacząco zmalała liczba studentów zaocznych, natomiast na studiach dziennych zachowała się na podobnym poziomie (ok. 6 tys.).

3. Absolwenci.

Liczba absolwentów zbliża się do 50 tysięcy. Wielu z nich znalazło swoje miejsce w oświacie, kulturze, administracji, polityce. Nazwiska niektórych znane są w kraju i za granicą – Andrzej Szewiński, znakomity sportowiec, trener, senator RP, Tomasz Sêtownski – oświatowej sławy artysta malarz. Wielu absolwentów utrzymuje kontakt z macierzystą Uczelnią i w miarę możliwości służy jej pomocą. Z dużym nadzieją i życzliwością odnieść się należy do faktu powołania Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Akademii im. Jana Długosza. Funkcjonujące Stowarzyszenie Absolwentów przy wielu uczelniach dostarcza na ogół dobrych przykładów różnorodnych form więzi i współpracy pomiędzy absolwentami a macierzystą uczelnią.

4. Sport akademicki.

Nie sposób mówić o Uczelni z pominięciem sportu akademickiego. Sukcesy naszych studentów – sportowców są na ogół znane. Z okazji Jubileuszu należy jednakże przypomnieć niektóre z nich:

- udział studentów – siatkarzy w Igrzyskach Olimpijskich w Atlancie w 1996 r. oraz mistrzostwach świata i Europy,
- udział naszych sportowców w Uniwersjadach, Akademickich Mistrzostwach Świata i Akademickich Mistrzostwach Europy,
- sześciokrotne zdobycie przez pingpongistki Pucharu Polski,
- zdobycie w ramach współzawodnictwa sportowego wśród wyższych uczelni w Polsce w latach 1975 – 2010 – 329 medali.

5. Uczelnia w środowisku.

Przez całe 40 lat uczelnia ściśle związana była z życiem miasta i regionu. Wszystkie Instytuty: humanistyczne, artystyczne, pedagogiczne, matematyczno-przyrodnicze oraz Biblioteka Główna, Wydawnictwo, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu podejmowały działalność na rzecz miasta i we współpracy z miastem, jego instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami. Działalność ta była dostrzegana i przyjmowana z dużą życzliwością przez mieszkańców, instytucje oraz władze miasta i regionu. Życzliwość wobec Uczelni wykazywali wojewodowie częstochowscy: Mirosław Wierzbicki, Grzegorz Lipowski, Jerzy Guza, Cezary Marek Graj, Szymon Giżyński oraz prezydenci miasta: Tadeusz Wrona, Halina Rozpondek, Ewa Janik, Wiesław Maras. Dzięki zrozumieniu potrzeb Uczelni udało się rozwiązać jeden trudny problem, który bez zaangażowania się wojewody czy prezydenta byłby nierozwiązalny.

Powiększe słowa odnoszą się również do parlamentarzystów, posłów i senatorów naszego okręgu wszystkich kadencji. Słowa podziękowania obecnie urzędują cym władzom przekazał Jego Magnificencja.

Przez ostatnie dwadzieścia lat społeczność akademicka: pracownicy, studenci, władze uczelni doznawała szczególnej życzliwości od Jego Ekscelencji Metropolity Częstochowskiego księdza arcybiskupa dr. Stanisława Nowaka. Za tę szczególną troskę i życzliwość raz jeszcze wypada podziękować

Szanowni Państwo

Główny ciężar prowadzenia uczelni spoczywa na rektorze. Od jego wizji, nakreślonych celów, konsekwencji ich realizacji, umiejętności organizacyjnych, cech osobowościowych zależy często codzienna praca a także perspektywiczny rozwój uczelni. Stąd też każda dorazowa zmiana, a od początku lat 90-tych wybór rektora wzbudza duże emocje i nadzieje. Tę zaszczytną, trudną i odpowiedzialną funkcję kolejno pełnili:

doc. dr Marian Jakubowski
prof. dr hab. Janusz Sztumski
prof. dr hab. Włodzimierz Brzezina
prof. dr hab. Edward Polanowski
prof. dr hab. Józef Gwiłtek
prof. dr hab. Ryszard Szwed
prof. dr hab. Janusz Berdowski
prof. dr hab. Zygmunt Błak

Galerię rektorów w sali Senatu rozpoczyna portret dr. Konstantego Zajdy, ostatniego dyrektora Studium Nauczycielskiego oraz formalnego i faktycznego organizatora Wyższej Szkoły Nauczycielskiej. Umieszczenie jego portretu w galerii rektorów spotkało się z uznaniem społeczności uczelni.

Szanowni Państwo!

Mam świadomość tego, iż jako jeden z byłych rektorów nie powinienem wypowiadać się i oceniać ich i wartościujących. Proszę mi jednak wybaczyć i wypowiem następującą konstatację: W historii Uczelni nie było kadencji straconej. Przebiegały one różnie, różnie też rozkładały się akcenty i kierunki pracy. Przebiegały w odmiennych warunkach ideowych, politycznych a także ekonomiczno-społecznych. Zależne były od wielu czynników zewnętrznych i wewnętrznych. Przebiegały w dwu epokach polityczno-ustrojowych. Jednakże każda kadencja stanowiła dalszy postęp w modernizacji i doskonaleniu uczelni, każda była kolejnym etapem jej rozwoju.

Rozwój ten był możliwy przede wszystkim dzięki ludziom – pracownikom naukowo-dydaktycznym oraz pracownikom, którzy nie są nauczycielami akademickimi. Wielu z nich zasługuje na szczególną pamięć i szczególny szacunek. Tworzyli bowiem podstawy uczelni, wydziałów, instytutów, zakładów, osi galii i osi gajów – znakomite wyniki w pracy naukowej i dydaktycznej, dawali przykład akademickiej postawy i akademickich obyczajów. Nie sposób, ze względu na ograniczony czas wykładu, wymienić wszystkich, którzy wymienieni być powinni. W powszechnej świadomości funkcjonuje wiele znakomych postaci. Wśród nich m.in.:

prof. Aleksander Grabara
prof. Wanda Rachalska
prof. Marek Szczepański
prof. Franciszek Marek

ks. prof. Stanisław Pamuś
z Wydziału Pedagogicznego

prof. Walter Wojciechowski
prof. Piotr Tomasik
prof. Wanda Ćwiwa
oraz profesorowie ze Lwowa zatrudnieni w Uczelni
prof. Oksana Bodak
prof. Włodzimierz Sawicki
z Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego

prof. Edward Polanowski
prof. Aleksander Świeżawski
prof. Andrzej Zakrzewski
ks. prof. Jan Zwiłek
prof. Stefan Folaron
dr Barbara Czekaj-Kubicka
z Wydziału Filologiczno-Historycznego

prof. Andrzej Niekraś
prof. Ryszard Osadczy
prof. Edward Bogusławski
prof. Zbigniew Kalemba
z Wydziału Wychowania Artystycznego.

Niektóre jednostki organizacyjne uczelni ułożone są z konkretnych osób np.:

Uniwersytet Trzeciego Wieku – dr Maria Juszczyk
Wydawnictwo WSP – red. Stanisław Podobiński
Akademicki Zwiłek Sportowy – czy sekcja tenisa stołowego
– dr Wiesław Pięta.

Działalność naukowa, dydaktyczna, artystyczna i społeczna znajduje uznanie w kraju i za granicą.

Profesorowie:
Stefan Folaron
Janusz Berdowski
Ireneusz Ćwiwa
oraz dr Krzysztof Czajkowski
otrzymali w uczelniach zagranicznych tytuł Doktora Honoris Causa.

Badania naukowe prof. Tadeusza Dubickiego poświęcone historii Rumunii i relacjom polsko-rumuńskim znalazły uznanie w postaci odznaczenia Orderem Komandorskim Zasługi dla Kultury nadanym przez prezydenta Rumunii. W uznaniu zasług T. Dubicki kilkakrotnie zapraszany był na audyencje dyplomatów polskich z Prezydentami Rumunii.

Akademia im. Jana Długosza za zasługi wniesione w rozwój współpracy z uczelniami zagranicznymi od roku 2007 przyznaje tytuł Profesora Honorowego AJD. Tytuł ten otrzymali:

prof. dr hab. Jurij Bielajew – Państwowy Uniwersytet w Chersoniu (Ukraina)
prof. dr hab. Aleksander W. Gruzman – Krymski Uniwersytet Humanistyczny w Jałcie (Ukraina)
prof. dr hab. Aleksander Spiwakowski – Państwowy Uniwersytet w Chersoniu (Ukraina)
prof. Anna Claude – Daumont – Uniwersytet Caen (Francja)
prof. dr hab. Augustyn Bańka – (osobniki akademickie:

Poznań, Toruń, Katowice, Kraków, Lublin, Częstochowa)
prof. Abdelhadi Kassiba – Uniwersytet Le Mans (Francja).

Pracownicy naszej Uczelni są laureatami wielu konkursów i nagród:

dr Marcei Antoniewicz
prof. Andrzej Zakrzewski
ks. prof. Jan Zwiłek
prof. Marian Głowacki
prof. Ryszard Szwed
prof. Dariusz Złotowski
są laureatami prestiżowej nagrody im. Karola Miarki, przyznawanej od roku 1983 przez wojewodów województwa świętokrzyskiego i opolskiego za upowszechnianie kultury i nauki.

Z szacunkiem odnieść należy do Koleżanek i Kolegów, którzy rozpoczęli pracę w pierwszych latach działalności uczelni i pracują do dziś

Najdłużej, bo od roku 1972 pracują:
dr Wanda Zych
oraz
Wiesława Raczyńska – samodzielny referent
Andrzej Holi – pracownik naukowo-techniczny.

W roku następnym (1973) pracę podjęli
prof. Zdzisław Stępień – obecny Dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego
prof. Jacek Filipecki
dr Ewa Jakubczyk
dr Irena Kotuś
dr Teresa Zujewska
dr Bernard Marciniak
Elżbieta Kasprzycka – pracownik naukowo-techniczny

W roku powołania Wyższej Szkoły Pedagogicznej – 1974 – podjęli pracę i pracują do dziś
dr Irena Fidytek
dr Jadwiga Knop
dr Joanna Rodziewicz -Gruhn
dr Wojciech Gruhn
dr Henryk Kołodziej
dr Zygmunt Olesik
dr Stanisław Tkaczyk
dr Andrzej Wręczycki
mgr Joanna Grochowska – st. kustosz dypl.
mgr Grażyna Klecha – kierownik dziekanatu
Urszula Brzozowska – st. maszynistka
Marta Kowalczyk – sam. referent
Zdzisław Nowak – pracownik naukowo-techniczny.

40 lat minęło!

Co nam zostało z tamtych lat? Wiele. Są działy, które bardzo wiele! Ale najważniejsze to poczucie dobrze spełnionego obowiązku. Poczucie dobrze spełnionego obowiązku wobec młodzieży, nauki, wobec Częstochowy.

PIERWSZY TYTUŁ DOKTORA HONORIS CAUSA NADANY!

Po raz pierwszy w historii AJD wręczono 25 listopada 2010 r. tytuł Doktora Honoris Causa. Zaszczynnym tytułem został wyróżniony historyk prof. dr hab. Henryk Samsonowicz. – To dla mnie bardzo duża zaszczyt została nadana tytułem Doktora Honoris Causa w częstochojskiej Uczelni, której patronuje chyba największy z polskich historyków, Jan Długosz – mówi do zgromadzonych pracowników, studentów i gości AJD prof. Henryk Samsonowicz. – Zostałem tutaj niezwykle ciepło przyjęty. Uczelni życzę, by jak najszybciej została uniwersytetem. Z tego, co widzę jesteście bliscy tego celu. Świadczy o tym zgromadzona kadra czy dorobek w postaci wspaniałych budynków.

Uroczystość wręczenia tytułu odbyła się w trakcie uroczystego posiedzenia Senatu AJD (aula Wydziału Nauk Społecznych AJD). W trakcie spotkania dokonano uroczystej promocji i wręczenia dyplomów doktorantom. Otrzymali je: Wioletta Ciepluch-Trojanek, Rafał Miedziński, Monika Pokladko, Urszula Kotlarczyk, Grzegorz Engel, Karolina Kowalska, Joanna Bochaczek-Trzaska. Wręczono również odznaczenia. Złoty Krzyż Zasługi otrzymali: prof. dr hab. Tadeusz Srogosz, mgr Waldemar Mroczek. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: prof. dr hab. Ireneusz Witwiła, dr Elżbieta Anna Stawiarska, prof. dr hab. Grzegorz Łukomski. Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali: dr Maryla Renat, dr Przemysław Jeziorowski. Złoty Medal za Długoletnią Służbę

otrzymali: dr Joanna Rodziej-Gruhn, mgr Tatiana Kaczmarek, mgr Jolanta Jasińska, prof. dr hab. Damian Tomczyk, mgr inż. Eugeniusz Andrzejewicz, mgr Zdzisław Nowak. Srebrny Medal za Długoletnią Służbę otrzymali: dr Maciej Woźniczka, dr Renata Bizior-Ociepa, dr Jadwiga Bednarek, prof. Zdzisław Wiatr. Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall przyznała pracownikom AJD Medale Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymali je: dr Elżbieta Pawlikowska-Asendrych, mgr Janina Staszczuk, dr Elżbieta Wróbel. Rozdowisko akademickie uchwałą z nr 60/2010 Senatu AJD na posiedzeniu w dniu 24 listopada 2010 roku przyznało pamiątkowy medal Uczelni zasłużonej dla nauki i dydaktyki prof. dr hab. Wandzie Gwizdzie. Natomiast Dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego prof. dr hab. Zdzisław Stępień wręczył w imieniu Kapituły Medal Zasługi WMP „Bene Merentibus” prof. dr hab. Ryszardowi Szwedowi i prof. dr hab. Michałowi Wiczkowi.

Fot.: M. Wiczkowski

Życiorys Prof. dra hab. Henryka Samsonowicza

Profesor Henryk Samsonowicz, historyk – mediewista jest autorem ponad 800 prac naukowych, w tym 16 księzek i podręczników akademickich. Ten olbrzymi dorobek powoduje, że jest niekwestionowanym autorytetem w środowisku uczonych, zajmujących się naukami humanistycznymi. Piastował szereg odpowiedzialnych stanowisk zarówno w hierarchii uniwersyteckiej, jak i w towarzystwach naukowych:

- W latach 1967-1970 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego.
- W latach 1970-1973 był dziekanem tej jednostki.
- W okresie 1975-1980 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Historii, po czym 1 października 1980 r. powołany został na urząd Rektora Uniwersytetu Warszawskiego. Rektorstwo sprawował do 8 kwietnia 1982 r.
- Jednocześnie, w latach 1978-1982, był Prezesem Polskiego Towarzystwa Historycznego. Funkcje Rektora i Prezesa PTH przypadły na okres trudny, szczególnie w końcowej fazie, naznaczonej wprowadzeniem stanu wojennego. Związywał od 1980 r. z ruchem „Solidarności”, Profesor Henryk Samsonowicz uczestniczył w plenarnych obradach Okręgowego Stowarzyszenia. Po powołaniu rzeczą Tadeusza Mazowieckiego powierzono mu funkcję Ministra Edukacji Narodowej. Urząd ministerialny pełnił od 12 września 1989 r. do 14 grudnia 1990 r.
- W latach 1991-1996 był wiceprzewodniczącym Komitetu Badań Naukowych.
- W 1994 r. został członkiem – korespondentem Polskiej Akademii Nauk, natomiast od roku 2002 jest członkiem rzeczywistym PAN.

- W latach 1991-2006 przewodniczył Wydziałowi I Nauk Społecznych PAN.

- Od roku 2002 zasiada w Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Ponadto Profesor Henryk Samsonowicz jest członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, należy do Academiae Europaea i wielu innych organizacji oraz stowarzyszeń naukowych. Wchodzi także m.in. w skład jury prestiżowej Nagrody KLIO.

Profesor Henryk Samsonowicz jest Kawalerem Orderu Legii Honorowej – a także Obywatel Honorowym trzech miast w Polsce: Sandomierza, Ostrowca Świętokrzyskiego i Pułtuska.

Henryk Samsonowicz urodził się w 1930 r. w Warszawie. Jego ojciec, Jan, profesor geologii we Lwowie i Warszawie, był odkrywcą Krzemionek Opatowskich i lubelskiego zagłębia węglowego. Studia historyczne ukończył w 1950 r., w cztery lata później otrzymał stopień doktora nauk historycznych, w 1960 – stopień doktora habilitowanego. Profesorem nadzwyczajnym został w 1971 r., zaczęto kolejnych dziesięciu latach profesorem zwyczajnym nauk humanistycznych. Jest uczniem i wybitnym kontynuatorem dzieła swych Mistrzów – znakomitych Uczonych: Tadeusza Manteuffla, Mariana Małowski i Aleksandra Gieysztor. Tematyka jego prac zawsze dotyczyła najważniejszych problemów rozważanych przez historiografię polską. Wielokrotnie były to problemy interesujące nie tylko uczonych specjalistów, ale również szersze kręgi społeczne. Warsztatowe mistrzostwo, erudycja i stylistyczna elegancja – oto powody, dla których prace Profesora przyczyniają się nie tylko do powiększenia wiedzy dostępnej specjalistom, ale też kształtują kulturę historyczną polskiej inteligencji.

DWUDZIESTOLECIE ZAKŁADU PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ I TERAPII PEDAGOGICZNEJ

Adrianna Sarnat-Ciastko: Mija dwadzieścia lat od momentu powstania Zakładu Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej. Jak to się zaczęło?

Dr hab. prof. AJD Jarosław Jagieła: Okres po roku 1989 to czas ważnych przemian w naszym kraju. Zmiana systemu politycznego niosła nadzieje również na przeobrażenie systemu edukacji i zmianę dotychczasowego funkcjonowania naszej Uczelni. Z inicjatywy wtedy jeszcze bardzo młodych osób, skupionych w reaktywowanej w skądinąd „Solidarności” rodzili się pomysły kształcenia pedagogów na nowych i lepszych zasadach. Pragnęliśmy pedagogiki akademickiej, wolnej od marksistowskich treści obecnych przecież w każdym niemal przedmiocie kształcenia, otwartej na prawdziwe wartości, nastawionej na rozwijanie aktywności społecznej i kształtowanie przydatnych umiejętności w relacjach z wychowankami. Zakładajcie też posiadanie pełnych kwalifikacji nauczycielskich do prowadzenia w szkole przedmiotu wiedza o społeczeństwie. Stąd początkowy pomysł nazwy specjalności: „wychowanie do demokracji”. Nazwa ta jednak nie została zaakceptowana i ostatecznie przyjęto tradycyjne już pojęcie: „pedagogika społeczna”. Byliśmy jedni z pierwszych pedagogicznych specjalności w kraju, która wprowadziła do programu studiów przedmiot: „kontakt interpersonalny” w dużym wymiarze godzin, po to, by praktycznie kształcić umiejętności wychowawcze. Dzisiaj to już jedna nowość, ale wtedy spotykało się to z ogromnym oporem mentalnym decydentów, „bo jak to tak, pracownik naukowy ze studentami prowadzi zajęcia... na materacach?”. Trzeba tu podkreślić, że duże zasługi w tworzeniu się zarówno omawianej specjalności, jak i samego Zakładu położyli pracownicy uczelni dr Andrzej Margasiński i dr Stanisław Lenik, byli działacze NZS na Uniwersytecie Jagiellońskim, a wtedy młodzi asystenci. Dobrymi radami i konkretną pomocą służyła też Kuria Częstochowska. Specjalność tworzyli jednak głównie pracownicy naukowcy z zewnątrz Uczelni. Była to prof. dr hab. Maria Braun-Gałkowska (psycholog rodzinny), osoba postronczona sentymentem i więzami rodzinnymi z Częstochową i jej młodzi, prof. dr hab. Jerzy Gałkowski (filozof społeczny). Oboje pracowali w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Wraz z nimi pojawiło się grono współpracowników rozpoczynających dopiero swoją karierę akademicką. Wtedy to byli zaledwie asystenci, a teraz – co warto podkreślić – często już samodzielni pracownicy naukowcy. Wymieniału trzeba chociażby prof. zw. dr. hab. Andrzeja Norasa, filozofa pracującego obecnie na Uniwersytecie Warszawskim, prof. dr. hab. Wojciecha Rębskiego zajmującego się epistemologią i ontologią, obecnie zatrudnionego w Uniwersytecie Gdańskim, prof. dr. hab. Stanisława Gałkowskiego (antropolog, etyka i filozofa wychowania). A także dr Mariolę Łagunę (psycholog szkoleń), czy dr Agnieszkę Gałkowską (psychologa organizacji i rodziny). Niestety po niezbyt długim okresie pracy wszystkie te osoby odeszły z naszej uczelni. Nie będę się tu rozwodził nad powodami tego stanu rzeczy, ale w oczywisty sposób nowe poglądy z trudnością torowały sobie drogę, często do dotychczasowego establishmentu uczelnianego mogła czuć się zagrożona antykomunistycznym

charakterem przemian. Można powiedzieć tylko, że szkoda, iż tak się stało, gdyż Wydział stracił z jednej strony wspaniałych ludzi, z drugiej świetnych naukowców, o czym wymownie świadczą dalsze ich dokonania.

ASC: Co się stało później?

JJ: Liczyli wcześniej kilkanaście osób Zakład pozostał niemal bez kadry nauczycielskiej. Tworzyły go zaledwie dwie osoby, wliczając w to też kierownika, czyli mnie. Rozpoczął się mozolny proces przywracania jego istnienia. A były okresy, że w porywach Zakład liczył zaledwie cztery osoby, co wobec faktu, że jest to jednostka prowadząca specjalność powodowała, że 70% zajęć dydaktycznych zleczanych było osobom z zewnątrz Uczelni. Dopiero od tego roku akademickiego można mówić o pełnym skądinąd osobowym i powstaniu zespołu naukowego z prawdziwego zdarzenia. Jest to wymowny dowód na to, jak bardzo łatwo można co najmniej jak jednocześnie trudno później to odbudować. Przez dwadzieścia lat odtwarzano coś, co wcześniej tak łatwo unicestwiono! A przecież w środowisku uczelnianym ma to szczególne znaczenie, gdyż wysoki poziom naukowy danej uczelni, wydziału czy katedry tworzy się – przy mniejszej, rzecz jasna, polityce władz akademickich! – dziesięćkami a nawet setkami lat. Przykładem może tu być Uniwersytet Jagielloński czy Warszawski. Czas, aby pewni ludzie potrafili to zrozumieć.

ASC: Dwadzieścia lat to szmat czasu. Skąd pewnie do różnych refleksji?

JJ: Moment, w którym powstał Zakład to zupełnie inna epoka. Studentów, którzy teraz wybierają pedagogikę społeczną i terapię pedagogiczną jako swoją specjalność, nie było jeszcze wtedy na świecie. Nie było też laptopów, komórek i SMS-ów, GPS-ów, czy iPad-ów firmy Apple. Posiadanie samochodu było wyjątkowym luksusem. Artykuły pisało się na maszynie do pisania a nie na komputerze. W telewizji były tylko dwa nudne i kłamliwe programy. Nie wspomnę już, że o telewizji satelitarnej nikt wtedy jeszcze nie marzył. Trudno chyba młodszym rocznikom w to wszystko uwierzyć. Zadanie naszego kraju wynosiło wówczas chyba nie więcej niż 50 mld złotych. Obecnie sięga niemal

- według danych OECD - 700 mld zł. To wszystko będzie wpływać na życie tych młodych ludzi, ale też na kondycję i dalsze perspektywy funkcjonowania Zakładu. Choć trudno w to również uwierzyć, ale tak będzie.

ASC: Jaka jest obecnie sytuacja Zakładu?

JJ: Przez okres trwania i działalności Zakładu powstały dwie ważne monografie jako prace zbiorowe, napisano kilkanaście księzek i niezliczoną ilość artykułów naukowych. Zdobywano stopnie naukowe. Pracownicy brali udział w różnego rodzaju międzynarodowych konferencjach, również poza granicami naszego kraju. Słuchając uczestnikami europejskich programów badawczych dotyczących choćby praw człowieka. W ramach pracy Zakładu działa Studenckie Naukowe Koło Terapeutów oraz funkcjonują Podyplomowe Studia Socjoterapii, które miały osiem kolejnych swoich edycji. Przymierzamy się teraz do nowych wyzwań i nowych ambitnych celów, ale za wcześnie, aby o tym teraz mówić. Pomysły dopiero się rodzą. Ale najważniejsi są zawsze ludzie. W końcu mowa o Zakładzie, do którego Pani również należy, może Pani zatem ocenić prawdziwość słów. Zakład tworzą kolejne roczniki absolwentów pedagogiki społecznej. Ten pierwszy mający jeszcze zajęcia z Państwem

Gałązkowskimi i ich współpracownikami, myślałam tu o dr Edycie Widawskiej i dr. Zbigniewie Wiczorku. Następny rocznik to dr Dorota Gębuci i dr Zbigniew Łęski oraz kolejne, które ukończyły mgr Anna Pierzchała i mgr Adrianna Sarnat-Ciastko, a także nasz „nowy nabytek” dr Sylwia Kita, która wprawdzie nie studiowała na naszej specjalności, ale już pracę magisterską przygotowywała w tym właśnie Zakładzie, działając aktywnie w SNKT i jest absolwentką Podyplomowych Studiów Socjoterapii. Większość z tych osób ukończyła Studium Pomocy Psychologicznej PTP w Warszawie i wszyscy posiadają drugą specjalność doktoraty z socjologii, pedagogiki medialnej, certyfikaty informatyczne, pedagoga-terapeuty lub psychoterapeuty, czy dodatkowe studia z pracy socjalnej, doradztwa zawodowego lub politologii. Byli też uczestnikami niezliczonej liczby szkoleń specjalistycznych, głównie w zakresie aktywnych metod nauczania, których ilości nie podejmuję się nawet wyliczyć. Miejmy nadzieję, że zespół ten, w tym właśnie, a nie innym składzie, doczeka kolejnych dwudziestu jubileuszowych lat. Miejmy taką nadzieję.

ASC: Dziękuję za rozmowę.

JJ: Ja również dziękuję.

PROGRAM ACADEMIA W AKADEMII

ACADEMIA to program tworzący katalog wizyt studyjnych-szkoleń dla doradców zawodowych w Unii Europejskiej i krajach EOG. Inicjatywa ta realizowana jest od wielu lat przez instytucję francuską – Centrum Informacji i Orientacji w Strasburgu, w ramach programu Leonardo da Vinci.

Jest to projekt wymiany dla praktyków w zakresie poradnictwa w całej Europie, a jego celem jest stworzenie doradcom możliwości rozwoju zawodowego poprzez staż w innym kraju europejskim. Wśród dotychczasowych uczestników projektu panuje przekonanie, że doradcy, którzy osobiście doświadczali mobilności, są bardziej zmotywowani do pomagania swoim klientom w poszukiwaniu możliwości kształcenia i szkolenia za granicą.

W 2010 roku pierwszy raz w katalogu szkoleń znalazła się Polska, a konkretnie propozycja wizyty zorganizowana przez Kierownika częstochowskiej Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, który został koordynatorem krajowym programu ACADEMIA w Polsce. Program wizyty (22-26 marca 2010 roku) uwzględnił spotkania i wykłady w częstochowskich instytucjach zajmujących się doradztwem szkolnym i zawodowym oraz kształceniem doradców: Centrum Informacji i Planowania Kariery

Zawodowej w Częstochowie, Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie, Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Częstochowie, Fundacji „Adullam” w Częstochowie oraz Zakładzie Doradztwa Zawodowego i Zakładzie Pracy Socjalnej Instytutu Pedagogiki AJD.

5-dniowy program rozpoczął wizyta w siedzibie WUP w Katowicach, gdzie po spotkaniu z dyrekcją Urzędu doradcy z Francji, Luksemburga i Hiszpanii udali się do Częstochowy, aby odwiedzić w kolejnych dniach tamtejsze instytucje, zajmujące się doradztwem zawodowym. 24 marca 2010 r. na Wydziale Pedagogicznym AJD odbyło się kolejne spotkanie w ramach programu wizyty, w którym brały udział władze uczelni na czele z Rektorem prof. dr hab. Zygmuntem Błachutą oraz władze Wydziału i pracownicy Instytutu Pedagogiki z Zakładu Pracy Socjalnej i Zakładu Doradztwa Zawodowego. Spotkanie zorganizowane było przez dr Mariolę Mirowską - Zastępcę Dyrektora Instytutu, a zarazem Kierownika Zakładu Pracy Socjalnej.

W trakcie spotkania zaprezentowano działalność obu Zakładów w kontekście doradztwa zawodowego i po prezentacji zaproszonych gości odbyła się dyskusja na temat podobieństw i różnic w kształceniu doradców zawodowych w innych krajach UE. Gościem zabrał także prof. Bernd-Joachim Ertelt, jeden z największych autorytetów w dziedzinie doradztwa zawodowego w Europie, który przedstawił obecne strategie dotyczące rozwoju tej dziedziny wsparcia oraz problemy i wyzwania, jakie stoją przed uczelniami kształcącymi doradców. Gośćmi AJD byli: Brigitte Bourcier, Anne Gaszynski, Maryvonne Le Bloas, Anne-Sophie Wojciechowski, Laurence Beauchesne – doradczynie zawodowe z francuskich instytucji pomagających studentom uczelni wyższych, Alfredo Lago – szkolny doradca zawodowy z Hiszpanii i Carine Backendorf doradczynie zawodowa i socjalna z wyspecjalizowanych centrów wsparcia zawodowego i socjalnego w Luksemburgu.

Spotkanie doradców zawodowych na Wydziale Pedagogicznym, fot.: arch. G. Sikorskiego

Grzegorz Sikorski

PRZYBYSZE Z KOSMOSU W AJD

Od 15 października do 10 listopada 2010 roku gości³ w Częstochowie kamień księżycowy.

Wydarzenie to zawdzięczamy staraniom Częstochowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii, działającego w Instytucie Fizyki AJD. Poświęconymi siłami Władz Miasta, Muzeum Częstochowskiego i Częstochowskiego Oddziału PTMA zorganizowano wystawę kamienia w Ratuszu Miejskim. Kamień został pozyskany w grudniu 1972 roku, w ramach misji Apollo 17. Ekspонат o masie 120 g, oznaczony przez NASA numerem 70215.41, jest częścią dużego kamienia bazaltowego o masie 8110 gramów, pochodzi z doliny Littrowa w górach Taurus, cięgniętych się wzdłuż obrzeża Mare Serenitatis.

Wystawie kamienia towarzyszą filmy o podboju Księżyca, w tym o samej misji Apollo 17. Raz w tygodniu przy kamieniu odbywały się wykłady dla publiczności o tematyce astronomicznej i astronautycznej. Wygłosili je: Waldemar

Zwierzchlejski – „Apollo 17 – ostatnie łądy na Księżycu” oraz „Podróż księżycowego kamienia”, Mirosław Hermaszewski – „Zdobycie Księżyca”, Krzysztof Małanka – „Problem Einsteina: czy Księżyc jest tylko wtedy, gdy ktoś na niego patrzy”, Bogdan Wszołek – „Czowiek i Kosmos”.

Kamień cieszy się dużym zainteresowaniem, tak samych Częstochowian, jak i wielu osób spoza naszego miasta. W sumie około 1000 osób oglądało kamień w czasie trwania wystawy.

W dniu 28 października amatorzy opowiedzieli sobie przy kamieniu księżycowym dla wysłuchania jedyne polskiego kosmonauty – Gen. Mirosława Hermaszewskiego. Kosmonauta spędził w Częstochowie całe dni. Oprócz wizyty w Ratuszu Miejskim gości również w Akademii im. Jana Długosza, gdzie wygłosił piękny referat „Stres w locie kosmicznym”. Na spotkanie z Kosmonautą przybyło tu ponad 500 osób. Władze AJD ugościły kosmonautę uroczystym obiadem oraz zakwaterowaniem.

Bogdan Wszołek

Opiekun i członkowie Sekcji Astronomicznej KNS WMP z Gen. Hermaszewskim. Od lewej: dr B. Wszołek, S. Kusiak, Gen. M. Hermaszewski, A. Debudej, P. Bącz i P. Kraj, fot.: M. Nowak

Ważony na 40 mln dolarów kamień z Księżyca jest bezpieczny w rękach Agnieszki Debudej i Bogdana Wszołka, fot.: M. Nowak

WYDZIAŁ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY WSPÓŁORGANIZATOREM 25. MIĘDZYNARODOWEGO SYMPOZJUM ORGANICZNEJ CHEMII SIARKI (ISOCS-25)!

W dniach 25-30 lipca obradowało we Florencji (Włochy) kolejne, 24. Międzynarodowe Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (24th International Symposium on the Organic Chemistry of Sulfur – ISOCS-24). Z inicjatywy prof. Józefa Drabowicza – Prorektora ds. Nauki Akademii im. Jana Długosza 30dzkie środowisko chemików wystąpiło z propozycją zorganizowania w Polsce następnego Sympozjum z tej serii. W skład grupy inicjatywnej weszli poza prof. Drabowiczem również profesorowie: Piotr Kiebasiański (CBMiM PAN) i Grzegorz Młostoń z Wydziału Chemii Uniwersytetu Łódzkiego. Zaproponowano wspólne działania w ramach współpracy CBMiM PAN, UŁ i Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

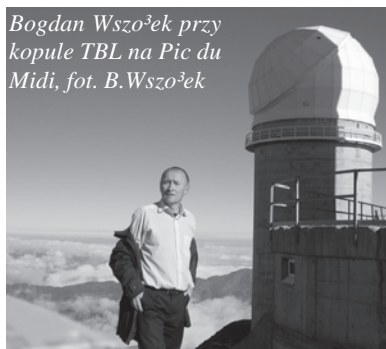
Propozycja ta została przedstawiona we Florencji Międzynarodowemu Komitetowi Doradczemu Sympozjów Organicznej Chemii Siarki, który po wnikliwej analizie trzech ofert (drugą przedstawił prof. Turan Ozturk, Istanbul Technical University, Turcja, a trzecią prof. Reuben Jih-Ru Hwu, National Tsing Hua University, Hsinchu, Tajwan) zakończoną głosowaniem, zdecydował o przyznaniu Polsce organizacji jubileuszowego 25. Międzynarodowego Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (ISOCS-25) w roku 2012. Zgodnie z zaproponowanym planem, dotyczącym ISOCS-25, działania przygotowawcze i organizacyjne prowadzone będą w CBMiM PAN i UŁ w Łodzi, natomiast miejscem obrad będzie Wydział Matematyczno-Przyrodniczy AJD.

Uroczyste przekazanie przez prof. A. Degl'Innocenti (pierwszy z prawej) flagi ISOCS organizatorom następnego sympozjum – ISOCS-25 (od lewej P. Kiebasiański, G. Młostoń, J. Drabowicz), fot.: arch.

GWIEZDNYM SZLAKIEM Z CZĘSTOCHOWY DO LOURDES I NA PIC DU MIDI

Bogdan Wszódek przy kopule TBL na Pic du Midi, fot. B. Wszódek

Minie 20 lat od podpisania oficjalnej umowy o wzajemnej współpracy pomiędzy zaprzyjaźnionymi miastami maryjnego pielgrzymowania, Częstochow¹ i Lourdes. Współpracę zainicjowało i wcieleniu umacnia stowarzyszenie Ettoile Blue (Békitna Gwiazda). W 2008 roku z inicjatywy Békitnej Gwiazdy zawiązała się współpraca astronomiczna pomiędzy Lourdes i Częstochow¹, a ostatej pomiędzy działającą w Instytucie Fizyki AJD grupą entuzjastów astronomii i znajdującym się w pobliżu Lourdes obserwatorium astronomicznym na Pic du Midi. Leżące na wysokości 2877 m.n.p.m. obserwatorium astronomiczne należy do Uniwersytetu Paula Sabatiera w Tuluzie i cieszy się zasłużonym światowym renomą. Spośród kilku wspaniałych instrumentów astronomicznych obserwatorium na czoło wysuwa się 2-metrowy teleskop Bernarda Lyota (BLT), wyposażony w najlepszy w świecie spektropolarymetr NARVAL. Obok naukowej, obserwatorium na Pic du Midi prowadzi godny podziwu działalność dydaktyczną w zakresie astronomii.

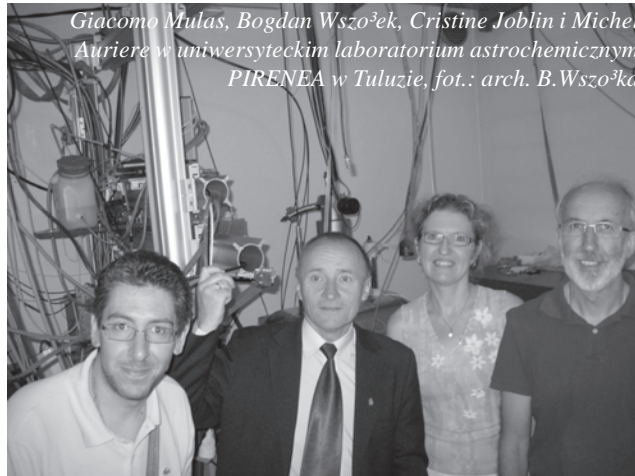
Dzięki Békitnej Gwieździe przed częstochowskimi astronomami i miłośnikami astronomii otwiera się wspaniała szansa skorzystania z potencjału instrumentalnego zgromadzonego na Pic du Midi. Wizyta częstochowskich entuzjastów astronomii na Pic du Midi w roku 2008 oraz rewizyta w AJD astronoma z Pic du Midi w roku 2009 zapoczątkowały już współpracę po linii naukowej z użyciem TBL/NARVAL oraz z wykorzystaniem możliwości laboratorium astrochemicznego w Uniwersytecie Paula Sabatiera w Tuluzie (tzw. PIRENEA Experiment). Równoległe do tej współpracy czyni się przygotowania dla organizacji „szkół astronomicznych” na Pic du Midi dedykowanych polskim (z AJD) i francuskim (z Tarbes i Tuluz) studentom. Pierwsza taka szkoła ma realne szanse powstać w roku 2012. Dla miłośników astronomii z Częstochowy i Lourdes już w tym roku zaistniała szansa aktywnego wzięcia udziału w konkursie astronomicznym Ars Astronomica, ogłoszony przez stowarzyszenie Astronomia Nova i Częstochowski Oddział Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Najlepsze prace artystyczne o tematyce astronomicznej będąc wystawione zarówno w Częstochowie, jak i w Lourdes.

Latem tego roku odbyły się dwie ważne wizyty dla współpracy astronomicznej między Częstochow¹ i Lourdes. W lipcu dr Bogdan Wszódek odwiedził Lourdes, Pic du Midi, Tarbes i Tuluzę. Od roku 2009 kieruje on międzynarodową grupą badawczą w zakresie międzygwiazdowych pasm rozmytych. W ramach wspólnego projektu badawczego wiosną 2010 roku zostały przeprowadzone pierwszorzędné obserwacje spektropolarymetryczne z użyciem TBL/NARVAL dla kilku gwiazd. Podczas wizyty zostały omówione pierwsze rezultaty analizy

widm i została przyjęta strategia publikowania wyników oraz aplikowania o dalszy czas obserwacyjny na TBL. Dyskutowano również możliwość przeprowadzenia eksperymentów laboratoryjnych i obliczeniowych, wspomagających obserwacje astronomiczne. Druga wizyta miała związek z jubileuszem 20-lecia podpisania umowy o współpracy między samorządami Lourdes i Częstochowy. Z tej okazji najważniejsi przedstawiciele Békitnej Gwiazdy przyjechali do Częstochowy, a w dniu 5 września odwiedzili Planetarium Instytutu Fizyki AJD i spotkali się z częstochowskimi entuzjastami astronomii zrzeszonymi w PTMA. Po krótkiej prezentacji planetarnej Bogdan Wszódek przedstawił najważniejsze etapy zawiązania współpracy astronomicznej, a przewodnicząca Békitnej Gwiazdy, Pani Marie-Therese Chaubon, wyraziła się bardzo pochlebnie o jej rozwoju. Między innymi wymiany grzeczności i upominków poprzedziła rzetelna dyskusja perspektyw rozwoju współpracy astronomicznej wśród amatorów. Zgodnie uznano, że w sferze naukowej dalsza pomoc ze strony Békitnej Gwiazdy jest już niepotrzebna. Pani przewodnicząca zadeklarowała pomoc w zakresie organizacji konkursu Ars Astronomica, w szczególności obiecała zorganizowanie sali w Domu Europy w Lourdes na wystawienie najlepszych prac konkursowych.

Bogdan Wszódek

Giacomo Mulas, Bogdan Wszódek, Cristine Joblin i Michel Auriere w uniwersyteckim laboratorium astrochemicznym PIRENEA w Tuluzie, fot.: arch. B. Wszóka

Pani Maria-Therese Chaubon wręcza Bogdanowi Wszódekowi gadżet upamiętniający 20-lecie współpracy pomiędzy Lourdes i Częstochow¹, fot.: M. Nowak

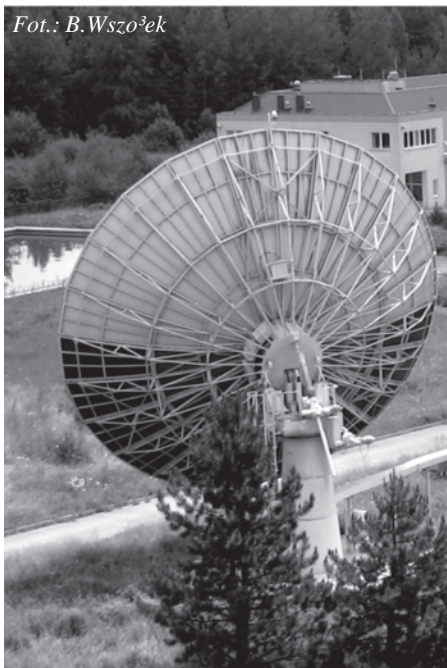
WIZJA UTWORZENIA JURAJSKIEGO PARKU

Nauka polska, a także edukacja, przeżywają obecnie trudny okres przeobrażeń. Zerwano z dawnym stylem nauczania i uprawiania nauki, a nie wypracowano jeszcze nowych, odpowiadających polskim realiom, metod działania. Przyjęło się czerpać wzorce głównie z krajów zachodnich. Niewątpliwie godną przeniesienia stamtąd na nasz grunt jest idea tworzenia różnego rodzaju parków (centrów) edukacyjnych. Parki takie można zwiedzać w wielu bogatszych krajach Europy Zachodniej. Dobrym przykładem może być np. miasteczko kosmiczne Cité de l'espace w Tuluzie.

Teren Jury Krakowsko-Częstochowskiej idealnie nadaje się do stworzenia parku nauki z prawdziwego zdarzenia. Mogłyby w nim być eksponowane różne zdobycze nauki, a zwłaszcza te, które mocno inspirują do zajmowania się nauką i tworzenia postępu technologicznego i ogólnokulturowego ludzkości. Zdaje się być oczywiste, że nie mogłoby w takim parku zabraknąć przedmiotu poświęconego osobliwociom geologicznym i przyrodniczym Jury. Inny ciekawy eksponat mógłby dotyczyć historii regionu. Jeszcze inny mógłby prezentować osiągnięcia astronomii i astronautyki, które to dyscypliny wciąż stawiają przed ludźmi najtrudniejsze wyzwania.

Choć wizja utworzenia Jurajskiego Parku Nauki krystalizuje się już od kilku lat, to obecnie istnieje bardzo korzystna i przynaglająca chwila, by zacząć idee wprowadzać w czyn. Istnieje wciąż okazja pozyskania (w cenie zżonu) jednej z anten radiowych o średnicy 13 metrów z Centrum Usług Satelitarnych w Psarach. Ośrodek w Psarach ulega przeobrażeniom i dotychczas wykorzystywane instrumentarium, choć największej mierze sprawne i nowoczesne, przestaje być potrzebne, i jest w fazie szybkiej likwidacji. Taka antena, gdyby ją uratować przed

Fot.: B. Wszódek

przetopieniem w piecu hutniczym, byłaby wspaniałym zaczątkiem planowanego Jurajskiego Parku Nauki. Swoimi imponującymi gabarytami i pięknym kształtem pełniłaby rolę swoistego „magnesu” przyciągającego uwagę obserwatorów i byłaby liczącym się w Polsce radioteleskopem, dającym możliwość odbierania sygnałów radiowych z kosmosu i ich wizualizowania dla zwiedzających. Na etapie instalacji wymagałaby interwencji twórczej wielu specjalistów, przez co wiedza o instrumencie oraz o samym parku, z natury rzeczy byłaby w kraju powszechna.

Pośród siedmiu likwidowanych w Psarach radioteleskopów jeden trafił do Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, inny do prywatnego obserwatorium astronomicznego na Podkarpaciu. Dwa teleskopy już zostały bezpowrotnie zniszczone. Pozostałe trzy zostaną usunięte z Psar do końca października tego roku. Jest mała szansa, że któryś z nich zostanie uratowany.

Stowarzyszenie Astronomia Nova przy wsparciu władz samorządowych i prywatnych biznesmenów pragnie pozyskać antenę z Psar na potrzeby Parku Nauki. Roz-

waża się możliwość instalacji anteny w otwartej Jurajskim Grodzie w Piasku koło Janowa. Niestety, sprawa może nie dojdzie do skutku z powodu braku środków finansowych na pokrycie kosztów pozyskania anteny. Te natomiast wynoszą około 25 tys. zł. Jest to kwota wyjątkowo niska wobec wartości docelowej instrumentu około 1 mln zł., ale zbyt wysoka do pokrycia przez Astronomię Novą, która została zarejestrowana kilka miesięcy temu i nie posiada jeszcze żadnych środków finansowych. W tej sytuacji powodzenie planu pozyskania radioteleskopu dla Jurajskiego Parku Nauki zależy wyjątkowo od życzliwych sponsorów.

Bogdan Wszódek

Stowarzyszenie Astronomia Nova, Al. Armii Krajowej 13/15, lok. 4001, 42-200 Częstochowa, www.astronomianova.org
Prezes Bogdan Wszódek bogdan@ajd.czyst.pl, tel. 518-043-166

KONKURS URANIA

8 czerwca w Planetarium IF AJD odbył się finał VII Okręgowego Konkursu Astronomicznego „URANIA” dla młodzieży z gimnazjów i ze szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs zorganizował Częstochowski Oddział PTMA oraz Instytut Fizyki AJD.

Etap wstępny, decydujący o kwalifikacji do finału, polegał na poprawnym rozwiązaniu przynajmniej dwóch spośród pięciu zadań ogłoszonych pod koniec zeszłego roku. W rozgrywkach finałowych uczniowie mieli od-

Uczestnicy, opiekunowie i organizatorzy w finale VII konkursu URANIA, fot.: M. Malenta

powiedzieć na 30 pytań (test wyboru). W finale wzięło udział 45 osób. W grupie licealistów pierwsze miejsce zajął Dominik Krzemiński (ZS CKN w Częstochowie), a w grupie gimnazjalistów Jakub Gania (Gim. nr 2 w Lublińcu). Nagrody ufundowały Urząd Miasta Częstochowy (1000 złotych) i Polskie Towarzystwo

Astronomiczne (zeszyty Uranii – PANA 31 czerwiec 700 złotych). Dla uczestników konkursu w Planetarium Instytutu Fizyki AJD wyświetlono seans pokaz „Lodowe Krainy”. Bliższe szczegóły dotyczące konkursu podano na stronie www.ptma.ajd.czyst.pl

Bogdan Wszódek

ASTRONOMICZNIE NA UKRAINIE

W dniach 14-31 sierpnia 2010 r. odbyła się z Instytutu Fizyki AJD astronomiczna wyprawa naukowa na Ukrainę. Kilkanaście osób pod kierunkiem dr. Bogdana Wszółka zwiedzało instytucje astronomiczne Ukrainy i uczestniczyło w konferencji naukowej „Variable Stars – 2010”, zorganizowanej przez Uniwersytet Morski w Odessie.

Pierwsze spotkanie z astronomią nastąpiło w dniu 15 sierpnia przy ruinach obserwatorium astronomicznego na szczycie Pop Iwan (2028 m.n.p.m.) w Karpatach Wschodnich. Zbudowane w okresie międzywojennym wielkie polskie obserwa-

torium astronomiczne na Pop Iwanie zostało zbombardowane przez Niemców w pierwszych dniach II wojny światowej. Po wojnie Polska utraciła tereny południowo-wschodnie dawnej Rzeczypospolitej, a wraz z nimi również zrujnowane obserwatorium. Nie doczekało się ono odbudowy aż do dnia dzisiejszego i ma to wskazywać na to, żeby miało to kiedykolwiek nastąpić. Aktualnie ruiny są celem ambitnych wypraw górskich oraz inspiracją do refleksji nad dawnym i współczesnym narodowym podejściem do spraw nauki, w tym astronomii.

Z Karpat grupa udała się do Odessy. W uniwersyteckim ośrodku wypoczynkowym „Czarnomorka” odbywała się międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona głównie gwiazdom zmiennym. Dr Bogdan Wszółek przewodniczył jednej sesji oraz wygłosił wykład proszony o międzygwiazdowych pasmach rozmytych. Inni uczestnicy wyprawy uczestniczyli w konferencji w sposób bierny, słuchając wykładów i zwiedzając obiekty astronomiczne.

Po zakończeniu konferencji grupa udała się na Krym. Najpierw zamieszkała przez kilka dni w Krymskim Obserwatorium Astrofizycznym w Nauchnym kościele Bakczysaraja. Zwiedzano tam liczne instrumenty badawcze, wśród których na czoło wysuwają się: teleskop optyczny Szajna (2.6 m średnicy), wieżowy teleskop słoneczny (1.2 m średnica zwierciadła głównego, 30 m wysokości wieży) oraz zespół 16 zwierciadeł o 1.2 m średnicy każde do obserwacji promieni gamma. Zwiedzanie odbywało się zawsze pod przewodnictwem odpowiednich specjalistów i rozłożone było na kilka

Pop Iwan (2028 m.n.p.m.) z oddali. Widoczne ruiny obserwatorium na szczycie

KONFERENCJA NAUKOWA „ASTROPHISICA NOVA”

W dniach 12-13 maja 2010 r. odbyła się w Planetarium IF AJD II Częstochowska Konferencja Młodych „Astrophisica

Uczestnicy konferencji „Astrophisica Nova” na tarasie w Instytucie Fizyki AJD, fot.: M. Nowak

Nova” zorganizowana przez Instytut Fizyki AJD oraz Obserwatorium Astronomiczne UJ. Konferencja miała charakter międzynarodowy, uczestniczyło w niej ponad 60 osób. Wygłoszono sześć wykładów

proszonych:

- Andronov Ivan L. (Narodowy Uniwersytet Morski, Odessa) – Structure and Evolution of Cataclysmic Variable Stars;
- Biesiada Marek (UJKatowice oraz CKBI Kraków) – Soczewki grawitacyjne w kosmologii;
- Czerny Bożena (CAMK PAN, Warszawa) – Ewolucja aktywnych galaktyk;
- Wnuk Edwin (UAM, Poznań) – Stan Astronomii Polskiej;
- Jamroz Marek (OAUJ, Kraków) – Najciekawsze jest to, czego nie widać – złoty wiek radioastronomii;
- Szary Andrzej (UZ, Zielona Góra) – Pulsar jako gwiazda neutronowa – procesy promieniowania.

Nadto przedstawiono następujące przyczynki:

- Andronov Ivan L. (Narodowy Uniwersytet Morski, Odessa) – Astronomia amatorska na Ukrainie;
- Błkowska Karolina (UAM, Poznań) – Gwiazdy kataklizmiczne – rezultaty dla V1113Cyg;
- Chinarova Lidia L. (Odessa National University, Odessa) –

etapów. Udało się też poobserwować Wenus, Jowisza i Księżyc z użyciem teleskopu.

Dalszy ciąg krymskich spotkań z astronomami odbywał się w nadmorskiej części Krymskiego Obserwatorium Astrofizycznego. Mieszkańcami były Obserwatorium Optyczne na górze „Koszka”, a plaży pobliskie Obserwatorium Radioastronomiczne w Katziveli koło Simeiz. W części optycznej zwiedzano metrowy teleskop firmy Zeiss wykorzystywany głównie do obserwacji gwiazd zmiennych oraz dalmierz laserowy wykorzystywany do ciągłego monitoringu sztucznych satelitów Ziemi. W części radiowej obserwatorium specjalista Iwan Striepka przybliżył uczestnikom wyprawę historii radioastronomii radzieckiej, rozwijającej się na potrzeby podboju kosmosu. W sposób bardzo kompetentny i po polsku objaśniał szczegóły techniczne radioteleskopu RT-22. Obok innych zastosowań teleskop ten jest wykorzystywany do badań geofizycznych. Z jego pomocą ustalono chociażby, że półwysep krymski przesuwa się o 3.2 cm rocznie w kierunku północno-wschodnim. Największym zainteresowaniem cieszyły się jednak opowieści Iwana o początkach podboju kosmosu i o jego osobistym udziale w obsłudze pierwszych lotów. W większości były to informacje do niedawna skrywane jako ciemne tajne. Stało się jasne, do czego służyły kiedyś instrumenty rozłożone na Koszce, a których liczne pozostałości dają się jeszcze dostrzec przez dociekliwego wędrowca. Niektóre z nich służyły np. do obsługi czujnika radiowej pomiędzy Gagarinem podczas jego lotu w kosmos i Korolowem, znajdującym się na Koszce podczas trwania tego lotu.

Agnieszka Debudej – studentka fizyki w AJD w Krymskim Obserwatorium Astrofizycznym

W mniejszej grupie osób, odpornej na upały i wszelkie inne utrudnienia, udało się przeprowadzić całodzienną penetrację okolicznych gór w poszukiwaniu śladów dawnych urządzeń dla obsługi lotów kosmicznych. Przy okazji odkryto schowane wśród gór współczesną bazę wojskową o instrumentarium bezpośrednio wskazującym na aktywną realizację zadań związanych z kosmosem. Dostęp do bazy jest strzeżony nie tylko przez odpowiednio uzbrojeni i skrajnie odludny teren, ale i przez służby wartownicze, o czym można się z bezpiecznej odległości przekonać po odgłosach licznych wystrzałów karabinowych.

Spotkania z astronomami i astronautami na Ukrainie były bogato uzupełniane przez kąpiele morskie i wędrowki górskie oraz przez zwiedzanie Lwowa, Odessy, Sewastopola, Jałty, Bakczysaraja, Ałupki, Simeiz, Simferopola i Kijowa. Ubogaceni w liczne doznania natury intelektualnej i estetycznej uczestnicy wyprawy we wspaniałych nastrojach powrócili do swoich codziennych obowiązków.

Tekst i fot.: Bogdan Wszódek

Binary Stars and Evolution of Them

- Debudej Agnieszka i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Obraz spektroskopowy środowiska międzygwiazdowego w kierunku δ Ori;
- Kozakiewicz Joanna (OAUJ, Kraków) – 1. Zodiak z Dendery, 2. Rezonanse Schumanna na Marsie;
- Kusiak Sylwia i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Obraz spektroskopowy środowiska międzygwiazdowego w kierunku ϵ Ori;
- Kuźmich Agnieszka (OAUJ, Kraków) i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Międzygwiazdowe pasma rozmyte – ile ich jest?;
- Marciniak Katarzyna i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Orion w podczerwieni;
- Madej Grzegorz i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Prezentacja planetarna „Człowiek i Kosmos”;
- Morawski Marek i Bogdan Wszódek (IF AJD, Częstochowa) – Przegląd optycznych linii atomowych i molekularnych pochodzenia międzygwiazdowego;
- Silarski Michał (IF UJ, Kraków) – Poszukiwanie cząstek ciemnej materii w zderzeniach elektron-tarcza;
- Virnina Natalia A. (Narodowy Uniwersytet Morski, Odessa) – Binary Systems with a „Direct Impact” Accretion Stream;

- Wnuk Edwin (UAM, Poznań) – Gwieździe kosmiczne;
- Wszódek Bogdan (IF AJD, Częstochowa) – Astronomia w Częstochowie.

Konferencji towarzyszyło wyświetlanie pokazów planetarnych, zwiedzanie starej Biblioteki Jasnogórskiej, zwiedzanie wystawy w Muzeum Częstochowskim „Od lunety Galileusza do teleskopów kosmicznych”, zwiedzanie Częstochowskiego Centrum Multimedialnego urządzonego w odnowionym dawnym obserwatorium astronomicznym. Na sam koniec odbyło się zebranie zarządu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego, na które przybyli astronomowie z wielu krajowych ośrodków. Niektórzy mieli okazję po raz pierwszy w życiu zakosztować atrakcji oferowanych przez planetarium cyfrowe i byli nimi zafascynowani.

Konferencję wspomagały organizacyjnie i finansowo Polskie Towarzystwo Astronomiczne, stowarzyszenie Astronomia Nova oraz Częstochowski Oddział Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Przyniki konferencyjne zostaną opublikowane w Częstochowskim Kalendarzu Astronomicznym 2011, którego wersja elektroniczna będzie do pobrania na stronie: www.ptma.ajd.czest.pl

Bogdan Wszódek

„EDUKACJA WIELOKULTUROWA WYZWANIEM DLA NAUK O WYCHOWANIU”

W dniach 16-17 maja bieżącego roku staraniem Zakładu Historii i Teorii Wychowania Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie odbyła się VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja wielokulturowa wyzwaniem dla nauk o wychowaniu”. Cykliczne spotkanie naukowców zajmujących się problematyką wielokulturowości przyciągnęło do częstochowskiej uczelni grono przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych: pedagogów, socjologów, psychologów, historyków, politologów z wielu znaczących ośrodków akademickich, m.in. z uniwersytetów: we Lwowie, Hamburgu, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Kielcach oraz innych uczelni wyższych. Tak duża różnorodność metodologii stosowanych przez badaczy dała wielostronne oświetlenie problemów wielokulturowości i sprzyjała wielu inspirującym dyskusjom.

Jubileusz 80-lecia Profesora Janusza Sztumskiego, byłego Rektora Akademii im. J. Długosza, fot. arch.

Pierwszy dzień konferencji upłynął pod hasłem Warsztatów Jasnogórskich. Uczestnicy spotkania zapoznali się z wnętrzem klasztoru jasnogórskiego w rozwój kultury polskiej, zwiedzając Waży Jasnogórskie, Bastion św. Rocha, Salę Rycerską oraz udostępnił specjalnie dla naukowców Bibliotekę Jasnogórską. Następnie wzięli udział w mszy świętej odprawionej w kaplicy Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

W poniedziałek 17 maja w Sali Senatu AJD odbyła się uroczystość Jubileuszu 80-lecia prof. Janusza Sztumskiego, której przewodniczył Rektor AJD prof. Zygmunt Błak. Adres gratulacyjny wygłosił i złożył na ręce dostojnego Jubilata prezydent Częstochowy, rektorzy Politechniki Częstochowskiej oraz GWSH w Katowicach, a prof. Kazimierz Rędziński wygłosił laudację na cześć prof. Janusza Sztumskiego. Uroczystości towarzyszyła okazała oprawa artystyczna w postaci występu zespołu muzycznego AJD pod kierunkiem dra Przemysława Jeziorowskiego.

Obrodom plenarnym w części popołudniowej konferencji przewodniczył Andrzej Kozera. W ich trakcie referaty wygłosili: Janusz Jaroński (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy J. Kochanowskiego w Kielcach) *Problemy cywilizacyjne wsi wiejskiej u progu XXI wieku*, Grażyna Mendecka (Uniwersytet Łódzki, Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach), *Twórczość – wielokulturowość – globalizacja*; Danuta Borecka-Biernat (Uniwersytet Wrocławski), *Rodzinnie dyskryminanty konstruktywnych i destruktywnych strategii radzenia sobie w sytuacji konfliktu interpersonalnego* oraz Ireneusz Błwita (AJD), *W poszukiwaniu szczęścia według Kazimierza Twardowskiego*.

Następnie uczestnicy sesji podzielili się na trzy sekcje.

W sekcji I (Psychologia i socjologia wychowania) obradom przewodniczyła Grażyna Mendecka (UG). Referaty wygłosili: Jan Nikoń (Uniwersytet Gdański), *Problematyka socjologii morskiej*; Krzysztof Czekaj (Górnośląska Wyższa Szkoła Han-

dlowa w Katowicach), *Socjografia miejska w województwie śląskim*; Elżbieta Naporaj (AJD), *Samotna matka w ocenie synów i córek*; Elżbieta Kornacka-Skwara (AJD), *Komunikacja międzykulturowa w kontekście komunikowania się w rodzinie*; Agata Woźniak-Krakowian, Joanna Górna (AJD), *Edukacja przez całe życie – psychologiczne i społeczne determinanty*; Edyta Widawska (AJD), *Znaczenie animacji społecznej w pracy pedagogicznej*; Izabela Górnica-Walaszek (AJD), *Emocjonalność bliźniąt w parach*; Aleksandra Papaj (Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie), *O kolorach, kształtach, dźwiękach i innych twórczych arteterapii*.

W sekcji II – pedagogicznej – przewodniczył obradom Wiesław Jamrojek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Wygłoszono następujące referaty: Krzysztof Jakubiak (Uniwersytet Gdański), *Charakter narodowy Polaków i jego konsekwencje wychowawcze w świetle polskiego piśmiennictwa z końca XIX i początków XX w.*; Felicjan Byłok (Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. W. Korfatego w Katowicach), *Idea kształcenia ustawicznego i jego uwarunkowania rozwoju w Polsce*; Anna Grajpel (AJD), *Problem regionalizmu, wielokulturowości i międzykulturowości w edukacji muzycznej*; Sylwia Kita (AJD), *Szkoła w obliczu seksualizacji kultury masowej*; Adrianna Sarnat-Ciastko (AJD), *Tutoring opiekuńczy w perspektywie przemian kulturowych*; Maria Janukowicz (AJD), *Metafory szkoły w perspektywie wielokulturowej*; Paweł Zieliński (AJD), *Edukacja międzykulturowa Wietnamczyków w Polsce z uwzględnieniem dzieci z rodzin polsko-wietnamskich*; Iwona Olszówka (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Częstochowie), *Działalność rewalidacyjna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym*; Katarzyna Zalas (AJD), *Rola autorytetu rodziców w wychowaniu dziecka*; Wioletta Sołtysiak (AJD), *Technologie informacyjne jako narzędzie komunikacji między różnymi kulturami*.

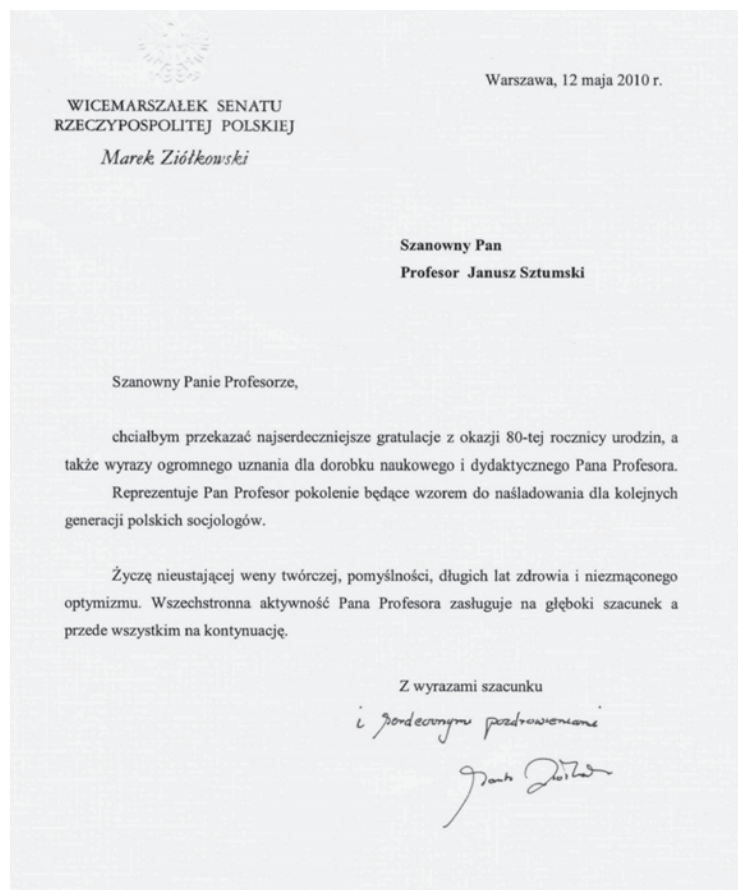
W dyskusji najwięcej zainteresowania wzbudziły wystąpienia K. Jakubiaka (rozumienie kategorii „charakter narodowy”), A. Grajpel (kwestia obecności muzyki polskiej w programach kształcenia polskich szkół muzycznych), F. Byłoka (obecność kształcenia ustawicznego w programach kształcenia szkolnego) i S. Kity (kwestia wiarygodności badań dotyczących wieku inicjacji seksualnej młodzieży w Polsce).

Z kolei w sekcji III, poświęconej dziejom edukacji, której przewodniczył Adam Rosó (AJD), uczestnicy konferencji mieli okazję wysłuchać wystąpień:

Mariana Cieciorczyka (Akademia Obrony Narodowej w Warszawie): *Edukacja dla zrównoważonego rozwoju postrzegana w perspektywie kulturowej*; Kazimierza Rędziańskiego (AJD), *Szkolnictwo żydowskie w guberni piotrkowskiej na przełomie XIX i XX wieku*; Mirosława Łapota (AJD), *Działalność Zakładu dla Żydowskich Dzieci Czterozmysłowych w Bojanowie Wielkopolskim w okresie międzywojennym*; Aleksandry Siedlaczek-Szwed (AJD), *Działalność żydowskich towarzystw na Wileńszczyźnie w Drugiej Rzeczypospolitej*; Ewy Golbik (Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości): *Społeczno-pedagogiczny wymiar kryzysu współczesnego człowieka w środowisku miejskim*; Grażyny Miśkowskiej (Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości), *Kontrowersje wokół edukacji dzieci romskich na terenie województwa dąbskiego*; Izabeli Wróny (AJD), *Młodzieżowe organizacje ideowo-polityczne w Częstochowie w latach PRL-u*; Lilii Ogilczenko (Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie), *Działalność kulturalno-oświatowa w ukraińskim obozie dla uchodźców wojennych w Gmünd (1914-1918)*; Haliny Gromowej (CDIAL, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franko), *Działalność społeczno-kulturalna Ukraińskiej Rady Kultury w Wiedniu (1914-1918)* oraz Marioli Mirowskiej (AJD), *Praca socjalna w przestrzeni edukacyjnej*.

Należy zaznaczyć, iż ze względu na szarpnięcie czasu nie wszyscy uczestnicy konferencji mieli możliwość zaprezentowania pełnych wystąpień. Niemniej jednak zaprezentowane tezy oraz wyniki badań wyznaczyły wiele interesujących kierunków badawczych. A zatem formuła edukacji wielokulturowej, przywołanej przez organizatorów konferencji, daleka jest jeszcze od wyczerpania. Można oczekiwać, że w kolejnych latach Zakład Historii i Teorii Wychowania AJD w Częstochowie zadba o organizację następnych, nie mniej interesujących konferencji na temat współczesnych uwarunkowań wychowania.

Mirosław Łopot

SEMINARIA WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

29-Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 10 marca 2010 r. Wykład **Niekonwencjonalne nadprzewodnictwo** wygłosił **Profesor dr hab. Józef Spałek**, z Instytutu Fizyki im. Mariana Smoluchowskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Streszczenie wykładu przygotowane przez Profesora Spałka: na początku wykładu podane zostały przykłady niekonwencjonalnych nadprzewodników takich jak nadprzewodniki wysokotemperaturowe oraz przede wszystkim układy ciętkich elektronów. Zdefiniowana została niekonwencjonalność układów ciętkich elektronów, to znaczy natura odstępstw od zachowania typu BCS.

Dwa wyjaśnienia: nazwa nadprzewodniki wysokotemperaturowe oznacza nadprzewodniki, w których zjawisko nadprzewodnictwa czyli przepływu prądu elektrycznego bez oporu, ciekawiej, tak mówiąc, że nie dają czego się zmierzać występuje już w temperaturze 20 Kelwinów i wyżej, podczas gdy klasyczne nadprzewodnictwo zostało zaobserwowane w temperaturze bliskiej temperaturze zera bezwzględnej, czyli około 0 Kelwinów. Temperatura już 20 Kelwinów i wyższa to dla człowieka mróz jakiego nie ma na Syberii, północnej Kanadzie i Antarktydzie, stąd nazwa nadprzewodniki wysokotemperaturowe jest myląca także dla studentów fizyki. Teoria BCS od nazwisk twórców: Johna Bardeena, Leona Coopera, Roberta Shrieffera, jest obecnie jedyną teorią dobrze wyjaśniającą zjawisko

klasycznego nadprzewodnictwa, lecz nie wystarczają do opisu nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego (przypis Autora).

W drugiej części wykładowca Profesor Spałek omówi podstawowy model opisu nowych nadprzewodników: parowanie w przestrzeni rzeczywistej, niestandardowe cząstki parującej – kwazicząstki oraz przykłady nowych faz nadprzewodzących, jak faza Fuldego-Ferrela-Larkina-Owczynnikowa. Te nowe układy rozszerzają pojęcie cieczy Fermiego o nowe przykłady cieczy kwantowych (**ciecz kwantowa** – nazwa nadawana kwantowym modelom fizycznym opisującym układy wielu cząstek – wielociałowe – oddziaływujących cząstek. Nazwa ciecz kwantowa jest analogiczna do klasycznej cieczy, takiej jak na przykład woda, w której oddziaływanie między cząsteczkami determinuje właściwości tej cieczy w odróżnieniu od modeli gazów kwantowych, w których oddziaływanie jest pomijane lub stanowi poprawkę do modeli cząstek swobodnych. Przykładami cieczy kwantowych są ciecz Fermiego, ciecz Luttingera inaczej ciecz Tomonagi-Luttingera, złozone fermiony. Ciecze kwantowe charakteryzują się silnymi korelacjami, co w praktyce często oznacza, że nie można w nich stosować technik perturbacyjnych. Modelami takim zajmuje się fizyka układów silnie skorelowanych. (przypis Autora)) i noszą nazwę cieczy nielandauowskich. W tych nowych układach zachodzą przejścia fazowe i związane z tymi przejściami kwantowe zjawiska krytyczne. Obecnie nie ma jeszcze pełnej teorii tych układów, a znaczenie tej teorii jest fundamentalne dla wielu dziedzin, co zostało zilustrowane przykładami – Józef Spałek.

Po godzinnych wykładach odbyła się dyskusja, w której głos zabrali między innymi: Profesor Zygmunt Błk, dr Bogdan Wszódek, dr Radosław Szczeniak z Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej. Było to drugie Seminarium Profesora Spałka w Akademii im. Jana Długosza – poprzednie, w roku 2001 r. odbyło się w Wyższej Szkole Pedagogicznej.

30-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 17 marca 2010 r. Wykład **Fizyk o ordynacjach wyborczych** wygłosił **Profesor dr hab. Kazimierz Rzązewski** z Centrum Fizyki Teoretycznej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie i Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Seminarium odbyło się w oddanej do użytku w listopadzie 2009 roku, wyremontowanej ze środków Unijnych, Auli 22 Wydziału Nauk Społecznych – Aleja Armii Krajowej 13/15. Profesor Rzązewski, który był już z wykładami w AJD zwrócił na to uwagę i na samym wstępie wykładu powiedział, że jest to nowa piękna Aula oświadczył o rozwoju Akademii im. Jana Długosza. Streszczenie wykładu przygotowane przez Profesora Rzązewskiego: Ordynacje wyborcze od wielu lat przyciągają zainteresowanie przedstawicieli nauk ścisłych. Profesor opowiada o swoich zainteresowaniach ordynacjami wyborczymi, o różnych ordynacjach wyborczych proporcjonalnych i większościowych do ciała przedstawicielskich, w szczególności do parlamentu europejskiego. Profesor omówi również twierdzenia matematyczne zwykle w popularnej literaturze streszczane jako twierdzenie o nieistnieniu ordynacji idealnej. W wykładzie podane zostały ciekawostki ordynacji prezydenckich. Na wstępie Profesor powiedział krótko, że o wyborach w Polsce Ludowej mówienie będzie, bo o wszystkim decydowała PZPR i mówienie o pseudo-wyborach nie ma sensu.

Profesor omówi różnice między ordynacją w Stanach Zjednoczonych, gdzie zwycięzca bierze wszystko, to znaczy ten, który uzyskuje największą ilość głosów spośród kandydatów (nie jest wymagane by uzyskać 50% + jeden głos) a ordynacją większościową, gdzie należy uzyskać ponad 50% oddanych głosów, by odnieść zwycięstwo czyli, 50% + jeden głos. I podał przykład: w roku 1970 w Chile stosowano zasadę, że zwycięzca bierze wszystko i wybory wygrał Salvadore Allende, uzyskując 36,2% oddanych głosów (następny dwaj kandydaci – były prezydent – Jorje Alessandri (Partia Konserwatywno-Liberalna) uzyskał 34,9% i lider Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej (PDC) Radomiro Tomic uzyskał 27,8%). Wprowadził ostre reformy prowadził Chile do socjalizmu. Wywołało to gwałtowne sprzeciw. W kraju szybko narastało napięcie z protestami i strajkami. 11 września 1973 roku generał Pinochet przeprowadza zamach stanu. Nie próbuje wybielić zamachu stanu i późniejszej dyktatury generała Pinocheta z represjami, Profesor wskazał, że zwycięzca wyborów uzyskał tylko 36,2% oddanych głosów, a zaaplikował gwałtowne reformy prowadził do ostrych protestów. I kontrprzykład: w jednym z krajów europejskich w pierwszej turze przedstawiciel skrajnej prawicy uzyskał 45% oddanych głosów. Zasada większościowa wymagała II tury – pełne zwycięstwo wymaga uzyskania ponad 50% oddanych głosów. Następuje zjednoczenie partii umiarkowanych i ich przedstawiciel mały w I turze 25% oddanych głosów w II turze uzyskuje ponad 50% oddanych głosów, zwycięzca i napięcie ulega rozładowaniu. Zatem zasada, że zwycięzca bierze wszystko sprawdziła się tylko w Stanach Zjednoczonych.

Prowadził Seminarium i autor sprawozdania, otwierając dyskusję udzielił sam sobie głosu i poprosił Profesora o ponowne wyświetlenie mapy Stanów Zjednoczonych. Omawiał ordynacje w Stanach Zjednoczonych, Profesor Rzązewski wyświetlił mapę USA z zaznaczeniem ilości mandatów do Izby Reprezentantów. Pytał czy zwrócił uwagę, że najwięcej mandatów ma Kalifornia, najmniej Alaska, mimo że jest ogromnym stanem powierzchniowo, mającym złoża gazu ziemnego i ropy naftowej, niezwykle ważnym strategicznie. O wiele mniejsze Hawaje mają więcej mandatów w Izbie Reprezentantów. Profesor opowiedział o artobliwie, że na Alasce jest więcej białych niedźwiedzi, jak ludzi, a małe Hawaje mają więcej mandatów, bo potrzeba więcej mieszkańców do obsługi dużej liczby turystów. Następnie zadał pytanie Profesor Zygmunt Błk, Rektor Akademii Jana Długosza.

Zamykając seminarium, podziękowałem kolejno: dr Ewie Bitner – dwukrotnie – jako wykładowcy mającej wykład przed Seminarium, która skróciła swój wykład, by Profesor Rzązewski mógł rozpocząć Seminarium i pozostała ze swoimi studentami z Administracji i jako Zastępcy Dyrektora Instytutu Zarządzania i Marketingu ds. Nauczania, w której gestii leży Aula Wydziału Nauk Społecznych. Profesorowi Romanowi Derbisowi – Dziekanowi Wydziału Nauk Społecznych, do którego zwróciłem się w pierwszej kolejności. Profesor Derbis odpowiedział: „tak, ale szczegółów proszę ustalić z dr Ewą Bitner”. I Profesorowi Zygmuntowi Błkowi, Rektorowi Akademii im. Jana Długosza, który na wiadomość o wykładzie i jego temacie powiedział: „wykład masz rozpropagować przeniesić do Auli Wydziału Nauk Społecznych”. Na listy wpisało się prawie dwustu słuchaczy, także studentów i pracowników Instytutu Nauk Politycznych.

Było to trzecie Seminarium Profesora Rzeźewskiego w Akademii im. Jana Długosza. Poprzednie odbyły się w 2004 roku i 9 grudnia 2005 roku. Temat drugiego Seminarium **O bardzo zimnym gazie**.

31-sze Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 14 kwietnia 2010 r. Wykład **Nadprzewodnictwo w temperaturze pokojowej: mit czy realna perspektywa?** wygłosił **Docent dr hab. Krzysztof Rogacki** z Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Streszczenie wykładu: Ponad 20 lat temu odkryto nadprzewodnictwo wysokotemperaturowe, które znalazło szereg zastosowań w ścieżce do uzyskania temperatury ciekłego azotu. Do dzisiaj jednak nieznanym jest pełny opis mechanizmu przewodzącego do tego zjawiska. Ostatnio pojawiło się wiele nowych materiałów, w których nadprzewodnictwo ma charakter egzotyczny. Przejawy niekonwencjonalnego nadprzewodnictwa w tych materiałach stwarzają szansę na zrozumienie istoty nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego i stąd, być może, przyczyni się do odkrycia związku nadprzewodzącego w temperaturze pokojowej. Czy materiał taki, jeśli powstanie, będzie można szeroko stosować w przemyśle i technice? Wydaje się, że z przyczyn doświadczeń fundamentalnych istnieje poważne ograniczenie w wykorzystaniu nadprzewodnictwa w temperaturach bliskich temperaturze pokojowej. Podczas wykładu spróbujemy ustalić zakres tych ograniczeń oraz zastanowimy się czy nadprzewodnictwo w temperaturze ciekłego azotu wystarczy, aby wywołać rewolucję techniczną – Krzysztof Rogacki. W czasie wykładu Docent Rogacki wskazał jakiego rodzaju trudności stoją przed szerszym zastosowaniem nadprzewodnictwa, gdzie i na jakiej skali jest ono stosowane, podał ceny, które na dzień dzisiejszy ograniczają zastosowanie. Wyświetlił zdjęcia eksperymentalnych próbek poruszających się z prędkościami kilkuset km/h, bo bez oporu kół – nadprzewodnictwo! Zagadnienie nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego i nadzieje z jego zastosowaniem jest zatem bardzo ważne zarówno dla fizyków jak i ogółu obywateli. Docent Rogacki swój wykład **Nadprzewodnictwo w temperaturze pokojowej: mit czy realna perspektywa?** wygłosił na 40-tym Zjeździe Fizyków Polskich w Krakowie we wrześniu 2009 roku, a następnie na zaproszenie: w Instytucie Fizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, w Instytucie Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego – 6 listopada 2009 r. i innych okolicznościach. Za zgodą Docenta Rogackiego zaprosiłem na wykład Licealistów. Grupa około dwudziestu licealistów z I LO im. J. Słowackiego przyszedła na wykład ze swoich nauczycielką, magister Katarzyną Tazbir. Prywatnie dodam, że poznałem i onę Docenta Rogackiego na Zjeździe Fizyków Polskich w Krakowie w autobusie jadącym do kopalni soli w Wieliczce. Nauczycielka fizyki w liceach wrocławskich – 30 lat pracy. Jak powiedział mi Docent Rogacki: „przerobiłem szkołę od podstaw” i stąd tak i piękno wykładu, którego mogliśmy słuchać Profesorowie fizyki, i licealiści. Dowodem wymienione okoliczności.

32-gie Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 28 kwietnia 2010 r. Wykład

Wysokocieniowe własności stanu nadprzewodzącego wybranych pierwiastków pierwszej grupy układu okresowego wygłosił **mgr Marcin Jarosik** z Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej. Na wykładzie zostały przedstawione niezwykle własności stanu nadprzewodzącego indukującego się w wybranych pierwiastkach pierwszej grupy układu okresowego. W szczególności omówione zostały takie warunki, w których wodór występuje w stanie metalicznym lub nadprzewodzącym. Przedstawiona została możliwość istnienia nadprzewodnictwa w temperaturze wyższej niż pokojowa. Omówione wyniki pozwalają zrozumieć termiczną ewolucję planet zbudowanych głównie z wodoru, zwanych planetami jowiszowymi. Na zakończenie wykładu omówione zostały niekonwencjonalne własności stanu nadprzewodzącego występującego w licie. Przedstawione zagadnienia zostały zilustrowane najnowszymi wynikami teoretycznymi i eksperymentalnymi – Marcin Jarosik. Po wykładzie i dyskusji poprosiłem promotora pracy magisterskiej, magistra Jarosika, dr. Radosława Szczepaniaka z Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej i magistra Jarosika o omówienie pracy magisterskiej. Niestety, dr. Szczepaniak był chory. Magister Jarosik omówił swoją pracę magisterską po czym grupa jego kolegów – doktorantów z Politechniki Częstochowskiej zasympała go pytaniami. Praca magisterska mgr. Jarosika wraz z pracą magisterską Dawida Kucharskiego z Poznania uzyskały wspólnie nagrodę III stopnia Polskiego Towarzystwa Fizycznego za rok 2008.

33-cie Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 5 maja 2010 r. Wykład **Prąd spinowy i jego rola w elektronice spinowej** wygłosił **Profesor dr hab. Józef Barnaś** – Laureat Medalu Mariana Smoluchowskiego za rok 2008, kierownik Zakładu Fizyki Mezoskopowej, Wydział Fizyki Uniwersytetu Adama Mickiewicza i Instytutu Fizyki Molekularnej Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Streszczenie wykładu: Ważnym cechą układów wykazujących efekt GMR jest występowanie w nich zjawisko indukowanego prądu magnetycznego przez zmianę. Efekt ten jest wynikiem transferu spinu (momentu pędu) od elektronów przewodnictwa do lokalnej magnetyzacji, co może generować przejścia między różnymi orientacjami magnetyzacji (zapis informacji). W pewnych warunkach transfer spinu może wzbudzać precesyjne stany dynamiczne, w których energia jest pompowana ze źródła prądu do układu magnetycznego. Szczególnie interesującej są układy, w których generacja stanów precesyjnych w zakresie częstości mikrofalowych zachodzi bez konieczności stosowania zewnętrznego pola magnetycznego. Głównym kierunkiem badań jest dzisiaj poszukiwanie metod wytwarzania prądu spinowego. W referacie omówione zostały ważniejsze efekty związane z jego generacją – Józef Barnaś

Użyty skrót GMR wymaga wyjaśnienia: **GMR** z ang. *Giant MagnetoResistance* – **Gigantyczny magnetoopor (gigantyczna magnetorezystancja)** – jest to zjawisko kwantomechaniczne polegające na powstawaniu bardzo dużego (olbrzymiego, gigantycznego) magnetooporu na wielokrotnych cienkich warstwach oznaczanych $F/(NF/F)xN$, gdzie N – liczba powtórzeń dwuwarstwy, F – ferromagnetyk, NF – diamagnetyk. Zjawisko zostało odkryte przez grupę badawczą Baibicha w roku 1988. Przyjmuje się, że odkrycie tego zjawiska to początek ery elektroniki spinowej

zwanej spintronik¹. Zjawisko GMR wykorzystywane jest w głowicach odczytu twardych dysków i magnetycznych pamięciach MRAM. Pierwszy raz zostało zastosowane w urządzeniu komercyjnym przez IBM w roku 1977. Za niezależne odkrycie efektu GMR Francuz **Albert Fert** i Niemiec **Peter Grünberg** otrzymali 9 października 2007 roku Nagrodę Nobla z dziedziny fizyki. W dyskusji po wykładzie wzięli udział: Prof. Zygmunt B¹ k oraz autor sprawozdania.

34-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza już w roku Akademickim 2010/2011 odbyło się 20 października 2010 r. Wykład **Powszechna historia techniki w pigułce** wygłosił **Profesor dr hab. Bolesław Orłowski** z Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Na wykładzie Profesor Orłowski omówił swoje dwie książki. Najpierw: **Powszechna Historia Techniki**, Oficyna Wydawnicza Mówi¹ Wieki, Warszawa 2010, a po siedmominutowej przerwie **Polska Przygoda z Techniką**, **Wielkie i małe sukcesy polskich inżynierów, wynalazców i menadżerów**, Biblioteka Historyczna Instytutu Lotnictwa. Na wstępie Profesor Orłowski powiedział, że odkrycia naukowe to jedno, a drugie to wykorzystanie tych odkryć. Wykorzystanie wymaga stworzenia czegoś czego nie ma w przyrodzie. I to jest technika. Postęp jest często wykorzystany z zastosowaniem odkryć, czyli z technik¹. Pierwsza książka omawia zbudowanie między innymi takich urządzeń, jak: mosty, koła wodne, kanały żeglowne, guma, stal, barwniki syntetyczne, celbet i beton wstępnie sprężony, tworzywa sztuczne, włókna sztuczne, luneta, radar i radiolokacja, reaktor, bomba jądrowa, bomba wodorowa-termojądrowa, kolej, samoloty, rakiety i wiele, wiele innych. Wszystko treścią, zwiastując na tle zmian politycznych i gospodarczych w krajach europejskich, Stanach Zjednoczonych, Chinach i innych. Druga książka to techniczne osiągnięcia Polaków. I zacytuje Profesora: „Polska przedwojenna – międzywojenna zbudowała w ciągu niecałych 20 lat znacznie więcej niż Polska obecna od roku 1989. Budowa Gdyni – szczególna rola inż. Tadeusza Wenda, nic nie ujmując Eugeniuszowi Kwiatkowskiemu, budowa COP – Centralny Okręg Przemysłowy w widłach Sanu i Wisły – Stalowa Wola, daleko od granic, na terenie dużego bezrobocia i braku przemysłu, zbudowanie wielu własnych samolotów i stworzenie przemysłu lotniczego. Wszystko to bardzo, bardzo skrótowo i odsyłam do wymienionych książek. Na wykład zaproszę licealistów z I LO im. Juliusza Słowackiego. Przyszli ze swoją nauczycielką fizyki magister Katarzyną Tazbir – dziękuję”.

W dyskusji po pierwszej i po drugiej części wykładu udział wzięli m.in. autor notatki, jeden licealista i student historii (I rok, II stopnia), który zapytał Profesora Orłowskiego o ogromną biurokrację w cesarskich Chinach. Profesor odpowiedział, że biurokracja to nie tylko wynalazek i uciszenie Chin. I podał przykład: student obcokrajowiec załatwia w Anglii sprawy pobytu w ciągu 20-30 minut, we Francji kilka dni. Inicjatywa zaproszenia Profesora Orłowskiego wyszła od dr Aliny Gil – Dyrektora Instytutu Edukacji Technicznej i Bezpieczeństwa. Dr Aliny Gil dziękuję za pomoc w organizacji Seminarium. Profesor Orłowski pracował w AJD w latach 2003 – 2004.

35-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii im. Jana Długosza odbyło się 10 listopada 2010 r.

Wykład **Transport ładunku i ciepła przez kropki kwantowe** wygłosił **Profesor dr hab. Karol Izidor Wysokiński** z Instytutu Fizyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Streszczenie wykładu: Kropki kwantowe jako oddzielne struktury lub elementy składowe złożonych nanoukładów badane są od szeregu lat. Badanie prądu elektrycznego i cieplnego płynącego przez kropki kwantowe pomiędzy dwoma elektrodami pozwala na analizę w kontrolowany sposób zjawisk wielociałowych. Doprowadziły one do szeregu ważnych odkryć, m.in. zjawiska Kondo. Na wykładzie zostały omówione podstawowe procesy zachodzące w takich strukturach, gdy elektrody są normalne, ferromagnetyczne lub nadprzewodzące. Ważnym przykładem, o którym też będzie mowa są kropki molekularne, w których istotną rolę odgrywa sprzężenie z jonowymi stopniami swobody – Karol Izidor Wysokiński.

Wyjaśnienie **Efekt Kondo** – oznacza termin używany w fizyce ciała stałego do określenia ogólnych procesów odpowiedzialnych za obserwowane w niskich temperaturach (poniżej temperatury Kondo) anomalne zależności oporu materiału od temperatury, zaobserwowane po raz pierwszy przez W. J. de Hasa w roku 1934, wytłumaczone częściowo przez Juna Kondo w roku 1964, oraz w pełni wyjaśnione przez Kennetha G. Wilsona w roku 1975. Efekt Kondo jest efektem oddziaływania pojedynczych magnetycznych atomów domieszki z elektronami przewodnictwa materiału diamagnetycznego. Efekt Kondo występuje w metalach niemagnetycznych domieszkowanych atomami z niezerowym momentem magnetycznym związanym ze spinem elektronów na orbitalu d. Przykładowo efekt Kondo występuje w złocie domieszkowanym żelazem, lub w miedzi domieszkowanej kobaltem, przy czym efekt można zaobserwować nawet przy niewielkiej koncentracji domieszki. Temperatura Kondo jest rzędu kilku do kilkunastu, maksymalnie kilkudziesięciu Kelwinów.

Wykład trwa ponad godzinę. Dyskusja po wykładzie trwa 35 minut. Dyskutanci to: Profesor Zygmunt B¹ k, Profesor Stefan Giller, Profesor Arkadiusz Mandowski, Profesor Zdzisław Stępień, dr Radosław Szczoniak z IF Politechniki Częstochowskiej, autor notatki. Było to drugie Seminarium Profesora Karola Izidora Wysokińskiego w AJD. Uprzednie w roku 2002 w WSP.

Na zakończenie podaniem, że 27 maja zostali wybrani członkami rzeczywistymi Polskiej Akademii Nauk: Profesor Tomasz Dietl i Profesor Robert R. Gaska, obaj z Instytutu Fizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Profesor Robert R. Gaska miał cztery Seminarium w AJD. Czwarte odbyło się 14 października 2009 roku, **PbTe – niezwykle dobry półprzewodnik**. Członkami korespondentami Polskiej Akademii Nauk zostali wybrani Profesor Ryszard Horodecki – wykład w IF Politechniki Częstochowskiej w roku 2007 i Profesor dr hab. Józef Barnacki.

Wszystkim wykładowcom dziękuję za bardzo starannie i pięknie wygłoszone wykłady. Profesorom i Docentowi Rogackiemu dziękuję za przyjazd mimo wielu obowiązków. Wszystkie wymienione Seminarium były jednocześnie Seminarium Oddziału Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

Wojciech Gruhn

BIBLIOTEKA W TELEFONIE KOMÓRKOWYM!?

Pytanie „*Książka czy plik, tradycja czy nowoczesność?*” stanowiło myślenie przewodni

I Krakowskiej Konferencji Bibliotek Naukowych zorganizowanej w dniach 4-5 listopada 2010 r. przez **Krakowską Akademię im. Frycza Modrzewskiego**. Bardzo szeroka tematyka konferencji dotyczyła funkcjonowania bibliotek naukowych w czasie rewolucji technologicznej i globalnej cyfryzacji zasobów informacyjnych. W interesujących referatach poruszano kluczowe zagadnienia związane z tworzeniem, udostępnianiem, wykorzystaniem, a także archiwizacją zasobów tradycyjnych i cyfrowych oraz omawiano wiążące się z tymi problematyki zagadnienia prawne. Prelegenci i uczestnicy konferencji zastanawiali się, jak współistnienie nowych, dynamicznie rozwijających się technologii i tradycyjnych metod udostępniania zbiorów wpływa na jakość obsługi użytkownika biblioteki naukowej.

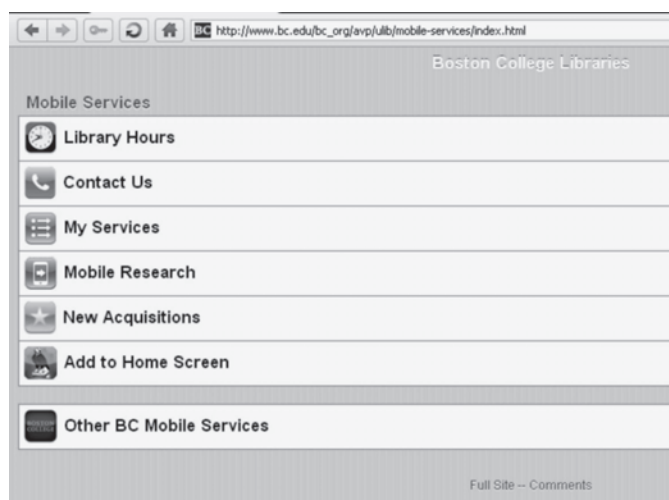
Biorąc czynny udział w powyższej konferencji, pracownicy Biblioteki Głównej AJD Agata Bożek i Lena Kamińska-Mazur przedstawili referat dotyczący *Wykorzystania telefonii mobilnej w dystrybucji usług bibliotecznych*. Rozwój technologii mobilnych to przyszłość Internetu. Rosnąca liczba komórek napędza branżę, które kilka lat temu nie istniały: internetowe usługi mobilne, nawigacyjne, reklamy w telefonach czy cały rynek programów na komórki. Usługi telefonii mobilnej oraz usługi operatorów sieci GSM stają się coraz bardziej nowoczesne, coraz tańsze a tym samym powszechne. Telefon komórkowy to urządzenie, które może stać się w niedalekiej przyszłości komputerem prawdziwie mobilnym, pozwalającym na dostęp do globalnych zasobów informacji, tym samym wspomagającym prace umysłowe człowieka „zawsze i wszędzie”. Władze uniwersytetów i szkół wyższych za granicą zdają sobie sprawę, że studium może przetrwać ludzie należący do pokolenia, które nie pamięta czasów bez telewizora i komputera oraz nie wyobraża sobie życia bez telefonu komórkowego, służącego

mu nie tylko do rozmowy, ale także do czytania i pisania, a coraz częściej do serfowania po Internecie (nazywane jest ono przez socjologów „generacją Y” lub „pokoleniem ekranowym”). Uczelnie, których centrum uwagi stanowi student, starają się odpowiedzieć na jego potrzeby i oczekiwania, a nawet je wyprzedzać. Dla bibliotek oznacza to, z jednej strony utrzymanie się w modelu hybrydalnym zasobów, a z drugiej - uwzględnienie w ofercie (w miarę możliwości) odbiorców z mobilnymi oraz zminiaturyzowanymi urządzeniami elektronicznymi. Strony internetowe uczelni i bibliotek przeznaczone dla „mobilnych” (wyposażonych w nowoczesne telefony komórkowe czy smartfony) studentów są powszechne w Japonii, Stanach Zjednoczonych, Europie Zachodniej.

Przeanalizując i analizując zagraniczne przykłady „bibliotek mobilnych”, można stwierdzić, że prezentują i udostępniają użytkownikom informacje poprzez:

- przystosowany do przeglądania za pomocą telefonów komórkowych katalog zasobów *OPAC*;
- „lekkie” wersje bibliotecznej strony internetowej wraz z ww. katalogiem;
- mobilne aplikacje, kolekcje, przewodniki i instrukcje,
- SMS-owe kanały komunikacji z użytkownikiem, (umożliwiający np. rezerwację, wypożyczenie, prolongatę);
- kody QR.

Nowoczesne technologie wykorzystywane w bibliotekach mogą zapewnić użytkownikom wygodę, oszczędność czasu oraz dostępność przez cały dobę i z każdego miejsca. Dostosowanie systemu bibliotecznego do wymogów telefonii mobilnej nie wymaga od bibliotek i uczelni rewolucyjnych zmian. Tym bardziej nie można przejawiać obojętności wobec zjawiska, które ma wpływ na coraz więcej dziedzin życia, a co ważne, może zwiększyć efektywność komunikacji naukowej. Wdrażanie nowych form kontaktu z użytkownikiem zwiększa stopień wykorzystania zasobów i usług bibliotecznych. Nowa technologia może być wykorzystana jako skuteczne narzędzie bibliotecznego marketingu partnerskiego (relacyjnego). Mobilna wersja interfejsu poszerzy możliwości kontaktu biblioteki z użytkownikiem i odwrotnie. Nowoczesny użytkownik będzie mógł za pomocą swojego telefonu wejść na zawierającą szereg istotnych informacji mobilną stronę internetową biblioteki, przeglądać katalog, dokonywać rezerwacji, wypożyczeń i prolongat, przeglądać lub pobierać zasoby zdigitalizowane. Również biblioteka mobilna może przekazywać na te urządzenia (w formie *SMS-ów*) szereg komunikatów dotyczących udostępniania zasobów analogowych i cyfrowych, działalności wystawienniczej i promocji. W przypadku bibliotek akademickich tak zmodyfikowany dostęp do zasobów może stać się jednym z elementów uczelnianych platform *e-learningowych*.

Przykład mobilnej strony internetowej Boston College University Libraries, Źródło: http://www.bc.edu/bc_org/avp/ulib/mobile-services/index.html

Agata Bożek
Lena Kamińska-Mazur

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykorzystaj szansę – zajęcia wyrównawcze, kursy, szkolenia i staże kluczem do sukcesu na rynku pracy Człowiek – najlepsza inwestycja. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

PROGRAM „WYKORZYSTAJ SZANSĘ”

Od 1 września 2009 r. Wydział³ Matematyczno - Przyrodniczy (WMP) mieszczący się przy Al. Armii Krajowej 13/15 w Częstochowie realizuje projekt pt. **Wykorzystaj szansę – zajęcia wyrównawcze, kursy szkolenia i staże kluczem do sukcesu na rynku pracy**. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL) i skierowany jest do studentów rozpoczynających naukę na WMP w latach: 2009-2011. Do najważniejszych celów Projektu zalicza się:

- Rozszerzanie oferty edukacyjnej uczelni o zajęcia fakultatywne w postaci programów wyrównawczych dla studentów z zakresu matematyki i fizyki.
- Współpraca uczelni z pracodawcami i organizowanie staży zawodowych.
- Lepsze przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy poprzez kompleksowe wsparcie Akademickiego Biura Karier (ABK).
- Wyrównanie szans edukacyjnych studentów wywodzących się z różnych środowisk, zwłaszcza z obszarów o ograniczonym dostępie do wiedzy i wykształcenia.
- Popularyzacja nauk matematyczno-przyrodniczych.
- Umożliwienie studentom zdobywania wiedzy na poziomie akademickim w sposób bardziej efektywny.
- Wzrost atrakcyjności oferty Wydziału oraz pozyskanie większej liczby kandydatów.

W czerwcu bieżącego roku zakończyła się pierwsza tura zajęć wyrównawczych w ramach projektu „Wykorzystaj Szansę - zajęcia wyrównawcze, kursy szkolenia i staże kluczem do sukcesu na rynku pracy”. Większość studentów pierwszego roku Wydziału Matematyczno – Przyrodniczego (WMP) zdecydowała się skorzystać z proponowanego przez

projektu wsparcia, dzięki czemu otrzymała bogate wsparcie merytoryczne oraz pomoce naukowe. Podczas zajęć studenci mogli wyrównać usystematyzowaną jak również poszerzyć swoją wiedzę z matematyki i fizyki. Zajęcia z fizyki uzupełnione były dodatkowymi wykładami, podczas których odbywały się pokazy doświadczeń związane z omawianymi tematami. Dzięki wsparciu projektu, zakupiono zestawy eksperymentalne pozwalające na:

- Demonstrację zjawisk związanych z ruchem falowym.
- Demonstrację praw rządzących zjawiskiem fotoelektrycznym, wyjaśnionym przez laureata Nagrody Nobla z roku 1921 Alberta Einsteina.
- Demonstrację dyfrakcji elektronów na kryształach. Zjawisko to odkryli Clinton Joseph Davisson i George Paget Thomson, za co w roku 1937 otrzymali Nagrodę Nobla.

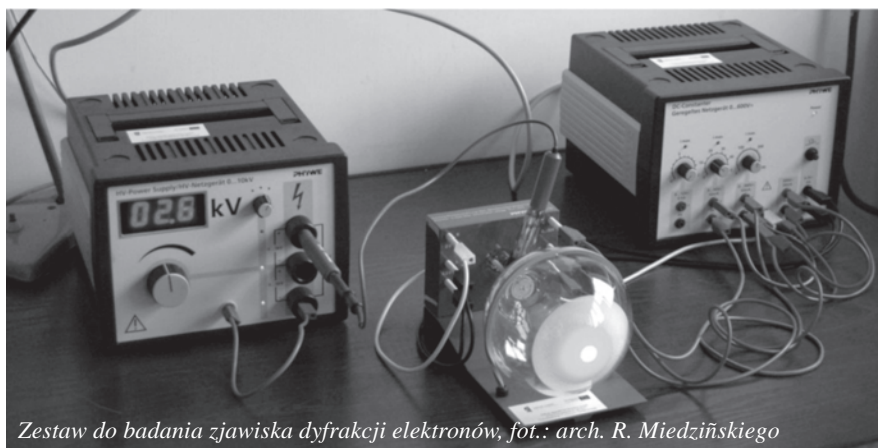
Ważnym elementem projektu były indywidualne konsultacje z matematyki i fizyki. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem studentów, a odbywały się w terminach dogodnych dla studentów.

W przeciągu całego roku akademickiego uczestnicy projektu otrzymali pomoce naukowe przydatne podczas studiów na WMP: kalkulatory, zeszyty, edukacyjne płyty DVD, pendrive-y, tablice naukowe, podręczniki i inne. Szczególnie przydatna okazała się pozycja księgarska niedostępna już w księgarniach pt. *Pracownia Fizyczna Wspomagana Komputerowo* autorstwa Henryka Szydłowskiego. Publikacja ta została specjalnie dodrukowana dla studentów biorących udział w projekcie „Wykorzystaj szansę ...”, aby pomóc im podczas zajęć w ramach Pierwszej Pracowni Fizycznej.

W nadchodzącym roku akademickim, studenci ci, zostaną objęci wsparciem doradcy zawodowego oraz psychologa w celu określenia własnego rozwoju zawodowego

i osobistej ścieżki kariery na aktualnym rynku pracy. Zaplanowany jest atrakcyjny cykl szkoleń o następującej tematyce:

- Profesjonalna wizytówka wzbudza zainteresowanie – dlaczego nie należy lekceważyć swojego CV.
- List motywacyjny – potencjalna szansa czy zbyteczna formalność
- Wróżka na ostatnim miejscu – planowanie i strategia w poszukiwaniu zatrudnienia.
- Wszystko ma mocne i słabe strony – sposoby poszukiwania pracy również.

Zestaw do badania zjawiska dyfrakcji elektronów, fot.: arch. R. Miedzińskiego

- To pytanie mnie zaskoczyło ... – przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.
- Ależ to nieporozumienie! – bariery i będy w komunikacji.
- Asertywność i poszukiwanie pracy – czy to się da pogodzić?
- Nie przegap szansy – prawa i obowiązki poszukujących pracy.
- Moje powołanie to szefowanie – ABC dobrego biznesplanu.
- Gdzie szukać pomocy – sieć instytucji wsparcia.

Podobnie jak pod koniec studiów rozpoczynają naukę na Wydziale Matematycznym – Przyrodniczym w roku 2010 i 2011. Dla nich projekt przewiduje:

W pierwszym roku studiów – zajęcia wyrównawcze z matematyki i fizyki

W drugim roku studiów – wsparcie Akademickiego Biura Karier w zakresie doradztwa zawodowego i rynku pracy

W trzecim roku studiów – staże zawodowe, finansowane przez projekt (dla trzydziestu najlepszych studentów)

Swoją opinię o projekcie podzieliła się z nami Pani Olga Zalewska – studentka drugiego roku Ochrony Środowiska:

„Dzięki projektowi „Wykorzystaj Szansę...” pozbyłam się wieloletnich uprzedzeń do fizyki, które były wynikiem niezrozumienia przedmiotu. W ramach zajęć została mi ona przedstawiona w sposób ciekawy i tak przystępny, że jestem w stanie dostrzec ją w codziennym życiu, a nie tylko

w książkach w formie skomplikowanych rysunków i niezrozumiałych wzorów. Zajęcia te dały trochę świeżości i nowego spojrzenia na zjawiska zachodzące w fizyce, przypomniły i utrwaliły znane już mi prawa, pokazały, że nie taka fizyka straszna jak ją malują!

System testów na wejściu dał szansę sprawdzenia własnej wiedzy i uzupełnienia braków na zasadzie „to, o czym nie pamiętam lub nie umiałem na pierwszym teście, łatwiej mi zapadnie w pamięć do następnego testu”. Nauczyciele prowadzący mieli dużo cierpliwości i życzliwości, dzięki czemu zajęcia przebiegały praktycznie bezstresowo i w miłej atmosferze, a pokazy na wykładach ciekawie urozmaicały czas oraz pomagały w przyswojeniu wiedzy. Możliwość skorzystania z konsultacji, także z tematów obowiązkowych w podstawowym programie studiów na Akademii, był gwarancją, że w razie problemów ze zrozumieniem lub z terminowym odbyciem zajęć projektu, mogę powrócić do omówionego już tematu i uzyskać życzliwą pomoc nauczycieli, tak, że nie mnie nie omija i mam równe szanse z pozostałymi uczestnikami.

Jestem zadowolona, że uczestniczę w tym projekcie, bo dzięki niemu na myśl o fizyce i matematyce pojawia się na mojej twarzy ciepły uśmiech i zadowolenie. Choć trochę udało mi się pokonać uprzedzenia i własne sabości w tej dziedzinie. Teraz już wiem, że Fizyka jest wszędzie, a Matematyka nie musi być zagadką nie do rozwiązania.”

dr Rafał Miedziński

STUDENCI OZDOBILI PAŁAC W KOSZĘCINIE

Od 9 do 22 sierpnia br. w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Głęboki” trwały prace związane z wykonaniem ozdobnej polichromii w recepcji pałacu. Artystyczną pracę zajęli się studenci Instytutu Plastyki Kierunku Malarstwo z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Ich zadaniem było ozdobienie reprezentacyjnej części koszęcińskiego zabytku.

Studenci ozdobili sufit holu znajdującego się na parterze pałacu. To pierwszy etap ich prac, wkrótce będzie także malowanie ozdobnych ornamentów na ścianach pomieszczenia, które będzie służył Zespołowi Pieśni i Tańca „Głęboki” jako recepcja. Młodzi artyści przyjechali do Koszęcina w ramach pleneru malarskiego, który jest elementem ich studenckich praktyk. Opiekunem grupy jest dr hab. prof. Akademii im. Jana Długosza, Jarosław Kweclich – Kierownik Zakładu Malarstwa i Rysunku w Instytucie Plastyki.

Studenci wykonali na suficie malowidła, których koncepcję i projekt przygotował Aleksander Harkawy z Instytutu Plastyki częstochowskiej Akademii. Wraz z Tadeuszem Kosel – również pracownikiem naukowym Instytutu Plastyki – czuwają także nad przebiegiem prac.

Projekt polichromii wzorowany jest na podobnych dziełach z początku XIX wieku. Przez trzy tygodnie artyści

wykonali prace na powierzchni ok. 150 m kwadratowych, ozdobili polichromią 15 pól, na które podzielony jest sufit. Można na nich odnaleźć charakterystyczne elementy muzyczne, uzbrojenia oraz rozety i złocenia.

Ostatnie wykończenia malowidła trwały do 26 sierpnia.

MM

fol.: arch.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA STUDENTÓW

Akademia im. Jana Długosza w dniach 6–7 maja 2010 roku stała się międzynarodowym forum wymiany współczesnej myśli akademickiej studentów i młodych pracowników nauki. Dzięki zaangażowaniu pracowników naukowych i studentów uczelni, zorganizowano Międzynarodową Interdyscyplinarną Konferencję Studenckich Kół Naukowych i Młodych Naukowców „Wielowymiarowość i perspektywy nauki za progiem XXI wieku”. Patronat nad wydarzeniem objął Jego Magnificencja Rektor Akademii im. Jana Długosza, dr hab. inż. prof. AJD Zigmunt Błak.

Komitet Organizacyjny, kierowany przez dr Edytę Władawską, rozpoczął prace z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem. Funkcję Sekretarza objęła dr Katarzyna Kowal. Przy współpracy dr Anny Głowińskiej-Wyrzychowskiej, dr Doroty Bereznińskiej, mgr Anny Cholewy-Purga oraz studentów: Alicji Wielockiej, Marcina Hausera, Justyny Bugajczyk, Katarzyny Gałwy, Pauli Praski, Magdaleny Szejdy, Rafała Tarka, Justyny Rodasik, na czele z mgr. Michałem Rozpondkiem, Przewodniczącym Komitetu Studenckiego, opracowano i z sukcesem zrealizowano program konferencji.

Ogromnego wsparcia udzielił organizatorom Prorektor ds. Nauczania i Wychowania, dr hab. prof. AJD Eligiusz Małolepszy, pomysłodawca niniejszej Konferencji, oraz prof. dr hab. Józef Drabowicz, Prorektor ds. Nauki. Komitet Naukowy Konferencji, w którego pracach uczestniczyli także dr hab. prof. AJD Jarosław Kweclich, Prorektor ds. Rozwoju, dr hab. prof. AJD Dariusz Ziótkowski, Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego, oraz dr hab. prof. AJD Romuald Derbis, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych, czuwał nad wykonaniem zadań organizacyjnych i przebiegiem Konferencji.

Idea Konferencji była stworzenie międzynarodowego i interdyscyplinarnego forum dla wymiany myśli, wyników badań naukowych oraz osignięć studentów i młodych stażem pracowników naukowych, reprezentujących wielorakie dziedziny wiedzy, w kontekście ich wieloaspektowości, złożoności i współzależności. Niezwykle istotną była dla młodych adeptów nauki możliwość bezpłatnego uczestniczenia w Konferencji dzięki wsparciu władz AJD, zaangażowaniu organizatorów i znakomitej współpracy studentów Uczelni.

Uczestnicy konferencji prezentowali wyniki swych badań w pięciu blokach tematycznych:

- Kultura, sztuka i społeczeństwo,
- Współczesne wyzwania pedagogiczne,
- Filologie nowego tysiąclecia,
- Historia a współczesność,
- Uznane idee i nowe hipotezy w naukach matematyczno-przyrodniczych.

Prezentacje prac naukowych i artystycznych mogły przyjąć formę: referatu, pokazu multimedialnego, posteru, ekspozycji prac oraz koncertów. Wystąpienia odbywały się w języku wybranym przez prelegenta (polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim, słowackim), w sekcjach wyłonionych w poszczególnych blokach tematycznych i prowadzonych przez moderatorów, specjalizujących się w danej dziedzinie.

Do aktywnej pracy włączyli się studenci Akademii, zajmując się sprawami organizacyjnymi oraz przygotowaniem zaplecza niezbędnego do przyjęcia ogromnej liczby gości z Polski i Europy. Była to doskonała okazja do praktycznego wykorzystania umiejętności zdobywanych w trakcie studiów. Studenci Instytutu Filologii Obcych służyli pomocą jako tłumacze i przewodnicy po Uczelni i Częstochowie, wspomagani przez wolontariuszy innych Wydziałów. Jedną z idei Konferencji była aktywizacja rodzimego środowiska studenckiego na rzecz promowania nauki.

Zaproszenie do udziału w Konferencji, rozesłane do ośrodków akademickich w kraju oraz zagranicznych uczelni partnerskich, spotkało się z entuzjastycznym odzewem. Czynny udział w konferencji zgłosiło 160 osób, w tym 20 gości z zagranicy. Chętnego uczestnictwa zgłosiło 18 osób. Akademia im. Jana Długosza przyjęła prelegentów z głównych ośrodków akademickich w Polsce, a także z uniwersytetów w Rosji (w Jekaterynburgu), Słowacji (w Ružomberoku i Ilincach) i na Ukrainie (w Jańcu, Chersoniu i Sewastopolu).

Dwudniowe obrady odbywały się w budynku Akademii im. Jana Długosza przy al. Armii Krajowej 13/15 i, mimo ogromnej przestrzeni, korytarze i sale wykładowe Uczelni były wypełnione nie tylko przez uczestników Konferencji, lecz również przez studentów i mieszkańców Czę-

Fot.: J. Bugajczyk

stochowy, którzy pragnęli wysłuchać ciekawych wystąpień oraz wziąć udział w panelowych dyskusjach.

Inaugurację obrad Konferencji wypracowały wykłady plenarne wygłoszone przez: prof. zw. dr. hab. Marka S. Szczepańskiego z Uniwersytetu Warszawskiego oraz prof. zw. dr. hab. Mirosława Ponczka z Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, a także występ Chóru AJD pod kierownictwem dr. Przemysława Jeziorowskiego.

Konferencji towarzyszy również szereg imprez dodatkowych, dzięki którym zostało zawartych wiele przyjaźni i kontaktów. Uczestnicy Konferencji oraz wszyscy chętni mogli podziwiać bezpłatne pokazy w Planetarium Akademii im. Jana Długosza, które cieszyły się ogromnym powodzeniem. Zorganizowano również występ Studenckiego Koła Teatralnego „naJana”, stworzonego przez studentów Wydziału Filologiczno-Historycznego. Wieczornym punktem programu artystycznego był koncert duetu szantowego „oJtaM” stworzonego przez Justynę Rodasik, studentkę AJD, oraz Marka Mazurskiego, który odbył się w jednej z najbardziej urokliwych z częstochowskich kawiarenek – „Cafe Belg”.

Pierwsza, Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Studenckich Kół Naukowych i Młodych Naukowców „Wie-

lowymiarowości perspektywy nauki za progiem XXI wieku” zakończyła się niewątpliwym sukcesem, który potwierdzają pochlebne opinie i liczne podziękowania prelegentów i uczestników. To niezwykle przedsięwzięcie było okazją nie tylko do publicznej prezentacji efektów badań, ale przede wszystkim do wymiany poglądów i nawiązania nowych kontaktów, które z pewnością wspierają badania naukowe wszelkich dziedzin. Dla wielu najmłodszych uczestników Konferencja była ponadto cenną możliwością zmierzenia się z wyzwaniem pracy naukowej i początkiem rozwoju samodzielnej kariery akademickiej.

Interdyscyplinarny dialog młodych i przyszłych naukowców ukazał najnowsze zdobycze oraz realne perspektywy rozwoju nauki kolejnych dekad XXI wieku oraz umożliwił uzyskanie wglądu w stan współczesnej nauki rozwijanej w ośrodkach akademickich w Polsce i za granicą. Trwające obecnie prace przygotowujące publikację pokonferencyjną, realizowaną przez Wydawnictwo Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, pozwalają żywić nadzieję, iż idea konferencji nie zaniknie i będzie w kolejnych latach promowana przez pracowników i studentów naszej Uczelni.

mgr Michał Rozpondek

SKBS - WSPOMNIENIE Z OBOZU BADAWCZEGO

Studenckie Koło Badań Społecznych zostało utworzone 14 marca 2002 roku i działa przy Zakładzie Socjologii Wydziału Nauk Społecznych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Obecnie jestem jego opiekunem, a członkami SKBS są studenci pedagogiki: Jakub Cyptor, Michał Dobrzyński, Zofia Owczarek, Anna Siek, Agnieszka Sproch i Marta Ujma.

W 2010 roku, w związku z moim zainteresowaniem tradycją i dziedzictwem kulturowym, zaproponowałam, aby SKBS podjęło problematykę niektórych zawodów. Jako pierwszy z rzemiosł wybrałam wikliniarzy z okolic Rudnika nad Sanem. Forma kilkudniowego obozu badawczego na ten temat spotkała się z dużym aplauzem członków Koła. W drugiej połowie kwietnia pojechaliliśmy wraz z drugim ówczesnym opiekunem dr Katarzyną Kowal zrealizować nasze plany badawcze dotyczące „Tradycji i nowoczesności w roli zawodowej wikliniarza na przykładzie społeczności Rudnika”. Szansa poznania respondentów, ich życia i środowiska, w jakim funkcjonują, a także problemów, z jakimi się borykają, okazała się niezwykle cenna. Było to możliwe dzięki przeprowadzeniu z wikliniarzami indywidualnych wywiadów pogłębionych. Rudnik nad Sanem uważany jest za stolicę polskiej wikliny. Naszym dobrym duchem, pośredniczącym w kontaktach z niektórymi wikliniarzami, była Pani Maria Zygmunt, pracująca w bibliotece Miejskiego Ośrodka Kultury w Rudniku i doskonale

znająca interesujące nas środowisko. Okoliczni mieszkańcy okazali się bardzo gościnni i przeważnie chętnie udzielali wywiadów. Ładnie udało nam się porozmawiać z trzydziestoma pięcioma osobami, które zajmują się, bądź też kiedyś zajmowały się rzemiosłem wikliniarskim. Każda z tych osób swym doświadczeniem ubogaca naszą wiedzę na temat tego tradycyjnego zawodu. Mieliliśmy okazję zapoznać się z całym procesem wyplatania, począwszy od sadzenia wikliny, poprzez jej suszenie i korowanie,

aż do ostatecznego efektu, jakim jest dobry wyrób wikliniarski, który ogólnie w formie koszyków, mebli lub form bardziej fantastycznych, jak na przykład wiklinowego samochodu marki syrenka. Dzięki temu, że poznaliśmy badanych, dowiedzieliśmy się, jak pracochłonny i wymagający cierpliwości jest to zawód. Podstawowym problemem rudnickiego środowiska wikliniarskiego jest natomiast niska opłacalność tego rzemiosła, noszącego przecież nierzadko znamiona rzemiosła artystycznego. Było to niewątpliwie ciekawe i godne polecenia doświadczenie. W czasie wakacji studenci wykazali się dużą wytrwałością i cierpliwością dokonując transkrypcji przeprowadzonych wywiadów. W tej chwili pracujemy nad książką, będącą poświęconą obozowi badawczemu pt. „Przemiany kultury pracy środowiska wikliniarskiego na przykładzie społeczności Rudnika nad Sanem”.

Anna Konert

CZAR PRZYRODY

Pięknego majowego ranka, gdy słońce budziło się ze snu grupa studentów Sekcji Ekologii i Ochrony Środowiska Koła Naukowego działającego na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie z popiechem biegła w kierunku dworca z wielką nadzieją, iż środek transportu w postaci pociągu jeszcze nie odjechał. „Uff” – westchnęli z ulgą zdyszani zaraz po wejściu do wagonu. Nie minęła minuta, a lokomotywa ruszyła. Studenci pełni pozytywnej energii i ciekawości magii miejsca będącego celem ich wycieczki, nie potrafili powstrzymać emocji.

Po dwóch godzinach, gdy pociąg zatrzymał się na stacji – Rogowo – rzadki dzień przyszedł przyrodnicy popiechnie wysiedli, udając się ku mapie miasteczka, do którego wspaniale przybyli. Kierując się znakami wskazującymi drogę do celu, dotarli na miejsce. Przekraczając bramę wejściową do tej bajecznej krainy o nazwie Arboretum, podróżnicy zaledwie mogli przypuszczać, że będzie to czas niezapomniany. Już w wejściu zostali powitani przez dotychczas nieznaną im gatunki roślin, wyglądających niczym tęcza leżąca na ziemi. Im dalej kierowali się w górę, tym bardziej nie mogli się nadziwić ile piękna znajduje się w jednym miejscu. Na obszarze 53 ha rogowskiego Arboretum mogli zobaczyć 2500 gatunków oraz odmian drzew i krzewów.

Obecnie kolekcje dendrologiczne na tym terenie są jednymi z największych i najcenniejszych w Polsce. Podczas spaceru po tym rajskim ogrodzie studenci poznawali rośliny zielne, drzewiaste i tropikalne, których nigdy wcześniej nie mieli okazji zobaczyć. Była to między innymi magnolia wielkokwiatowa (*Magnolia grandiflora*), sosna dęgozielna (*Pinus palustris*) czy oliwa wiciowa (*Prunus cerasifera*). Ich uwagę także nie umknęła dwustuletni konar drzewa budzący podziw niejednego turysty. Nie ominęli też alpinarium oraz leśnych powierzchni do-

wiadczalnych. W tym pierwszym można było obejrzeć ponad 400 gatunków i odmian roślin oraz krzewów i drzew pochodzących z gór całego świata. Są to na przykład strzeliste świerki serbskie (*Picea omorika*), kształtne limby (*Pinus cembra*), srebrzyste jodły kalifornijskie (*Abies concolor*). Natomiast leśne powierzchnie doświadczać bardzo malowniczo ozdobiły poletka z cyprysikiem groszkowym (*Chamaecyparis pisifera*), sosna żółta (*Pinus ponderosa*) oraz choina zachodnia (*Tsuga heterophylla*).

Pełni zachwytu nawet nie zauważyli, iż ciekawość zaprowadziła ich w miejsce bardziej przypominające puszcza niż ogród botaniczny. Było to bynajmniej las nieuczyszczony przez turystów. Z racji tego, iż poprzedniego dnia niebo nie szczędziło ziemi wody w postaci deszczu, podróżnicy spotkali na swojej drodze liczne rozlewiska i ogromne bory, niepasujące raczej do tamtego krajobrazu.

Jedną z studentek – wielbicielką granatowych kuleczek, zwanych borówką czarną czy też bardziej powszechnie jagodami, nie mogła się oprzeć odmówić sobie przyjemności zjedzenia kilku z nich. Podczas gdy ona robiła sobie jagodowy piknik, pozostali nie zatrzymywali się ani na chwilę. Po tej rozkosznej uczcie dla podniebienia zadowolona udała się pospiesznie i pełnym nadziei krokiem, iść do końca grupy niepostrzeżenie. Byłoby pewnie tak, gdyby nie miała przygoda, która przydarzyła się jej po drodze. Przeskakując kolejno przez kałuże i niczym mała dziewczynka nie słysząc, że za chwilę dobra zabawa zamieni się w boryczne spa dla jej stóp. Przynajmniej o ile w pierwszej chwili nie byłaby to dla niej zbyt zabawna sytuacja, to po dogonieniu swoich towarzyszy dla nich z pewnością byłoby to powód nie tylko do jednego uśmiechu. Sama główna bohaterka tego zdarzenia omiatała się z samej siebie, zrywając kolejną paczkę chusteczek w nadziei, iż nim wsiądzie do powrotnego pociągu będzie wyglądała bardziej przyzwoicie niż w obecnej chwili.

Po przeżyciach przygodach niespodziewanie trafili na drogę wiodącą ku wyjściu z Arboretum. Pełni wspomnień, wiedzy i zachwytu podróżnicy musieli opuścić to wspaniałe miejsce, kierując się w stronę dworca. Było to czas, który z uśmiechem i radością wspominają po dziesięciu dniach.

Klaudia Rogula,
fot.: arch.

PRESTIŻOWE MISTRZOSTWA W SZACHACH

25 września, w Auli Akademii im. Jana D³ugosza w Czêstochowie przy ul. Waszyngtona 4/8 odby³y siê Otwarte Ogólnopolskie Mistrzostwa Czêstochowy w Szachach Szybkich o Puchar JM Rektora Akademii im. Jana D³ugosza, dr hab. in¿. Zygmunta B¹ka, prof. AJD. Patronat honorowy nad imprez¹ obj¹³ Senator Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Szewiñski

Do rywalizacji przyst¹ pi³o blisko stu zawodników, w tym bardzo silna czono³ówka z dwoma m³odymi polskimi Arcymistrzami – Wojciechem Morand¹ i Dariuszem Cwierzem. Zawody rozegrano na dystansie dziewiêciu rund, tempem 15 minut partia na zawodnika. Zwyciêcy³ GM Wojciech Moranda reprezentuj¹cy UMKS „ak” Kielce, pokonuj¹c w ostatniej rundzie utalentowanego czêstochowianina Ma³ka Klekowskiego. Drugie miejsce wywalczy³ br¹zowy medalista ostatnich Mistrzostw Cwiate Juniorów do lat 20, GM Dariusz Cwierz, zawodnik KSz Polonia Wroc³aw, a na miejscu trzecim uplasowa³ siê Adam Cie³a, reprezentant UKS „Hetman” Czêstochowa. Rywalizacjê wóród kobiet wygra³a, zajmuj¹c 13 miejsce w turnieju, Mistrzyni Miêdzynarodowa WIM Katarzyna Toma, reprezentuj¹ca KSz Drakon Lublin. Po zakoñczonej rywalizacji uroczycie wrêczono Puchary i nagrody laureatom.

Mistrzom Czêstochowy, Wojciechowi Morandzie i Katarzynie Tomie osobicie wrêczy³, ufundowane przez siebie, Puchary i nagrody, gospodarz zawodów, JM Rektor AJD, dr hab. in¿. Zygmunt B¹k, prof. AJD. Dariuszowi Cwierzowi nagrodê i Puchar Pierwszego Wicemistrza Czêstochowy, ufundowane przez JM Rektora Akademii Polonijnej w Czêstochowie, ks. pra³ata, dr. hab. Stanis³awa £upiñskiego, prof. AP, wrêczy³a Pierwszy Prorektor Akademii Polonijnej, dr Maria Urbaniec.

Fot.: MM

Z r¹k Pani Rektor nagrodê i Puchar Drugiego Wicemistrza Czêstochowy, ufundowane przez JM Rektora Wy¿szej Szko³y Hotelarstwa i Turystyki w Czêstochowie, prof. dr. hab. Wies³awa Gworysa, otrzyma³ Adam Cie³a. Nagrodê za czwarte miejsce i Puchar dla najlepszego juniora z Czêstochowy, ufundowany przez Przewodnic¹cego Zar¹du Miejskiego Szkolnych Zwi³ków Sportowych w Czêstochowie Pana Kazimierza Siciaka, odebra³ Maciej Klekowski. Maciek reprezentuje obecnie UKS „Hetman Koronny” Trzebinia, ale rok temu jako zawodnik UKS „Hetman” Czêstochowa, klubu, w którym siê wychowa³, zdoby³ Puchar Polski Juniorów do lat 18 w szachach szybkich. Nagrodê za pi¹te miejsce otrzyma³ FM Jacek Flis, zawodnik UKS „Hetman” Czêstochowa. Dyplomy i nagrody rzeczowe pozosta³ym laureatom oraz zwyciêzcom klasyfikacji juniorów wrêczy³ Radny Miasta Czêstochowy, Pan Jacek Krawczyk. Z r¹k Pana Dyrektora Krawczyka, tym razem reprezentuj¹cego Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Szewiñskiego, patrona honorowego Mistrzostw i fundatora nagród „Nadzieja Czêstochowy”, nagrody te otrzymali laureaci klasyfikacji juniorów do lat 10, Aleksandra Konieczna i Daniel Kucharski. Pe³ne wyniki turnieju dostêpne s¹ na stronie http://www.chessarbiter.com/turnieje/t_5557/.

Zawody zorganizowa³ i przeprowadzi³ Uczniowski Klub Sportowy „Hetman” Czêstochowa. Impreza otrzyma³a wsparcie Prezydenta Miasta Czêstochowy, a dziêki zaangażowaniu siê czêstochowskich Uczelni jest szansa, ¿e na sta³e wejdzie do kalendarza czêstochowskich szachów i czêstochowskiego sportu. W nastêpnych latach gospodarzami Mistrzostw bêd¹ Akademia Polonijna w Czêstochowie oraz Wy¿sza Szko³a Hotelarstwa i Turystyki w Czêstochowie.

Bogus³aw Snarski

STUDENCI STAWIAJ¹ DEBATUJ¹ I WYBIERAJ¹

W którym kierunku powinien pójæ rozwój Czêstochowy, jak uatrakcyjniæ ofertê kulturaln¹ miasta, co ze sportem, uniwersytetem czêstochowskim czy s³u¿b¹ zdrowia, kto ma tworzyæ miejsca pracy i dbaæ o rozwój infrastruktury – na te i wiele innych pytañ starali siê odpowiadaæ i przekonywaæ do swoich programów kandydaci na prezydenta Czêstochowy. Studenci dopisali. Nie brakowa³o owacji (mniejszych i wiêkszych) dla kolejnych wypowiedzi i wizji Czêstochowy po listopadowych wyborach. Na zakoñczenie odby³o siê ma³e prapreferendum, w którym zag³osowali uczestnicy debaty. Wygra³ Krzysztof Matyjaszyk (77 wa¿nych g³osów), dalsze miejsca: Izabela Leszczyna (73), Artur Warzocha (34), Grzegorz Wiêciorkowski (12), Tadeusz Wrona (9), Jerzy Kocyga (7). W sumie oddano 284 g³osy, 5 uznano za niewa¿ne. Chocia¿ dla jednych to zabawa, a dla innych sposób na poznanie kandydatów, to organizatorzy – Ko³o Naukowe Politologów z Instytutu Nauk Politycznych AJD wypadli jako profesjonalni moderownicy debaty. Spotkanie odby³o siê w auli Wydzia³u Nauk Spo³ecznych AJD (9 listopada). Dyskusja poch³oniê³a ok. dwóch godzin. Emisje materia³u z debaty zapowiedzia³a czêstochowska TV „Orion”, w czwartek 11 listopada.

Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych prof. Jerzy Sielski prezentuje kandydatów, fot.: arch.

MM

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Rosnąca ranga
częstochowskich uczelni

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
1971-2011

Upływ czasu widać chociażby po przyroście drzew...

O TYM, ŻE NIE OD RAZU KRAKÓW...

Wielka płyta, szaro, brzo, nieprzyjemnie...
No ale kto wtedy, w burzliwych latach 70.
z zarania dzieje naszego
Wyższej Szkoły Nauczycielskiej
a później Wyższej Szkoły Pedagogicznej,
myślał o estetyce?
Wszak kładło się, że jest konkretny adres,
nie kapie na głowę i wiatr nie dmie w plecy...
Studentów też nie było wielu.
Słynął wczesnego i późnego Gierka
miał skończyć się dopiero w latach 90.
Może nie od razu, ale powoli
i po licznych zabiegach
odbiło się Uczelnia zbudować kilka
spójnych budynków, które dzisiaj
noszą miano jej wyciśniętych.
Długo się nie tylko o "szczęśliwy dach",
ale również o obłożenie i przyjazne wnętrza.
Oby tak dalej...

Budynek AJD dzisiaj gruntownie odnowiony,
a kiedyś... Pamiętacie te czerwone kasetony?

Na zdjęciu dwa "maluchy", a dzisiaj...
ciężko zaparkować.
Marki od wyboru do koloru...

Wystawę prezentuj! c'1 historię Akademii im. Jana Długosza można również zobaczyć na stronie www.ajd.czest.pl lub w holu przy rektoracie w budynku g3ównym AJD.

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
1971-2011

Zwiedzanie wystawy "Manta", prace studentów (1984)

WYŻSZA SZKOŁA NAUCZYCIELSKA
uczelnia ogólna, ogólnokształcąca
ZASAD GŁÓWNY
1971-1986

Inauguracja roku akademickiego 1984/1985

Wizyta delegacji Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Dreżna (1986)

Wizyta premiera M.F. Rakowskiego (1984)

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
28.09.1978 r.

Lipiec 1971 - Rada Ministrów podjęła decyzję o utworzeniu 30 VII 1971 r. Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Częstochowie. W WSN odbyły się egzaminy wstępne dla kandydatów na I rok studiów. Pierwszym egzaminem dotyczył przedmiotu kierunkowych: fizyki, matematyki, literatury polskiej, potem języki obce, a na koniec egzaminu praktyczne z wychowania muzycznego, plastycznego, zajęć technicznych oraz egzaminu ustne z fizyki i matematyki.

Sierpień 1971 - Na mocy rozporządzenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z 24 sierpnia w sprawie studium organizacyjnej WSN została powołana Biblioteka Główna, jako odrębna, pozostająca podlegała jednostka organizacyjna ze statusem naukowym.

Wrzesień 1971 - 16 września nastąpiło uroczyste otwarcie WSN.

Październik 1971 - WSN zainaugurowała pierwszy rok zajęć. Gościł powiat Józef Rector doc. dr M. Jakubowski. Zgromadzonym zaprezentowano akt o powstaniu WSN. Odbyły się pierwsze immatrykulacja studentów I roku. Wykład inauguracyjny zaplanowany "Znaczenie fizyki w rozwoju nauki" wygłosił dr B. Cabański.

Marzec 1973 - Z inicjatywy studentów i pracowników akademickich powstał Klub Uczelniany AZS WSP. Pierwszym prezesem został student Kazimierz Wędkowski.

Czerwiec 1973 - Przy ul. Dekabrystów rozpoczęto budowę nowego domu akademickiego, który jest przeznaczony dla 600 studentów i obchodził 15 jubileusz swego latania.

Luży 1974 - Pierwszy klub studencki "Fakus" obchodził 15 jubileusz swego latania.

Maj 1974 - Wyrzeczono pierwszą dyplom ukończenia Uczelni. Otrzymało je 200 czernihowskich zawodowców naukowych zatrudnionych w różnych regionalnych krajach.

Październik 1974 - Odbyła się inauguracja roku akademickiego 1974/1975. Miała szczególny, uroczysty charakter ze względu na nadanie WSN statutu Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Maj 1976 - Studenci kierunku Pedagogika rozpoczęli akcję charytatywną, która miała na celu pomóc dzieciom podbawionym rodzin.

Listopad 1977 - Blisko 50 studentów wyjechało do Czechosłowacji, gdzie obchodzono Dni WSP.

Maj 1979 - Studencka Spółdzielnia Pracy "Grosik" obchodziła jubileusz dwudziestu lat działalności.

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE 1971-2011

Wyzsza Szkoła Pedagogiczna wyda absolwentów * Wciąż nie zaspokaja pracowników naukowych głośno
Kadry dla o

Inauguracja roku akademickiego 1966/1967

Wizyta delegacji Instytutu Pedagogicznego im. K. Marksa ze Smoleńska (1965)

GAUDEAMUS 1985/86

Wizyta delegacji Szkolnictwa Wzwyższego NRD (1965)

Konferencja Rektorów Wyższych Szkół Pedagogicznych w Częstochowie (Wrzesień 1986)

Konferencja Rektorów Wyższych Szkół Pedagogicznych (1986)

Październik 1980 - Po raz dziesiąty odbyła się inauguracja nowego roku akademickiego. Uczelnia kształciła w trybie stacjonarnym i zaocznym 2600 studentów.

Grudzień 1980 - Z funkcji Rektora WSP zrezygnował prof. dr hab. Janusz Szumiński.

Lистопад 1981 - W WSP studenci rozpoczęli strajk okupacyjny gmachów uczelnianych, wystąpił w ten sposób poparcie dla strajkujących w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Radomiu.

Styczeń 1982 - WSP wznowiła działalność po ośmiogodzinnej przerwie w prowadzeniu zajęć na studiach dziennych. Wprowadzono zmiany umożliwiające funkcjonowanie Uczelni w realnych warunkach wojennych. Pojawiły się nowe przepisy i rygory do tymczasowego regulaminu Uczelni. Zawieszono wolne soboty oraz przerwę międzysemestralną i świąteczną.

Lистопад 1982 - W 64. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości odbyła się w WSP okolicznościowa akademii. Przygotowano waleń Polaków o niepodległość Ojczyzny.

Lipiec 1984 - W WSP na przewidziane festem 360 miejsc przypadało blisko 800 chętnych - średnio ponad 2 osoby na jedno miejsce.

Wrzesień 1985 - Przybywała w WSP Delegacja Szkolnictwa Wzwyższego Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Maj 1986 - Częstochowscy zacy światełkami XXXI "Wiosną Studentów". Przygotowano wiele atrakcji i imprez kulturalno-rekreacyjnych. Dłużym powrotem cieszyły się loty balonów nad miastem.

Październik 1986 - Uczelnia obchodziła 15-lecie działalności. Obchody zorganizowano w Filharmonii. Podczas inauguracji na spotkaniu z rektorem dr. hab. E. Polakowskim został przekazywany nowy sztandar Uczelni.

Styczeń 1987 - Rozpoczęto budowę gmachu B-1 (przy ulicy Zawadzkiego, obecnie al. Armii Krajowej) na potrzeby Instytutu Fizyki (miało w nim powstać m. in. planetarium).

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE 1971-2011

Wspólne plany szkół wyższych

Niby tak niedawno... Praktycznie jak wczoraj

Podpisanie umowy o współpracy między WSP w Częstochowie a Uniwersytetem Łódzkim (1994)

Rektor prof. dr hab. Józef Świętek podczas Inauguracji roku 1991/1992

GAUDEAMUS 1997/1998

GAUDEAMUS 1998/97

Inauguracja roku akademickiego 1996/1997

Spotkanie Ojca Świętego Jana Pawła II z rektorami polskich uczelni

Chór Akademicki Akademii im. J. Długosza w Częstochowie

Czerwiec 1990 - Rektorat WSP wraz z administracją został przeniesiony do budynku przy ulicy Waszyngтона 4/8.

Kwiecień 1991 - W Klubie studentów "Flutek" odbył się IV Przegląd Piosenki Wzwyższej Szkoły Pedagogicznej, zorganizowany przez Zrzeszenie Studentów Polskich oraz Akademię Biuro Kultury i Sztuki "Alma-Art". W kategorii piosenki autorskiej zwyciężył zespół "Amnesia", złożony ze studentów WSP i PCZ.

Styczeń 1992 - Wprowadzono zmiany w powołaniu roku na studiach stacjonarnych oraz dla wnieśli studenci. Na studiach zaocznych rok nauki kształwał 2 mln. złotych, w tym włączając ponad 500 tys. zł miesięcznie. Opłaty za powołanie roku kształtowały od setki powołanych przedmiotów.

Lipiec 1993 - Po raz pierwszy zorganizowano w Uczelni Letnią Szkołę Języka i Kultury Polskiej. W konkursie uczestniczyła grupa 55 Bukaresztów (studentów i nauczycieli).

Październik 1995 - Uczelnia obchodziła Jubileusz 25-lecia Rok akademicki 1995/1996 zainaugurowała rekordowa ilość studentów 812 osób.

Styczeń 1996 - Jan Paweł II przyjął na specjalnej audencji rektorów polskich szkół wyższych. W gronie akademików znalazł się AJD Rektor WSP prof. J. Świętek.

Marzec 1997 - W Miasteczku Polski Siatkarzy, Klub YAWALAZS zdobył tytuł mistrza Polski.

Lipiec 1998 - Przez sześć dni trwały egzaminy wstępne dla kandydatów na pierwszy rok studiów. Spółród 2, 274 ubiegających się o indeksy przyjęło 953 osoby, ponadto 205 osób na zasadach wolnych studiów.

Lистопад 1998 - WSP przy wsparciu UNESCO zorganizowała międzynarodową konferencję naukową pt. "Kicz, landia, jarmarczność w literaturze, kulturze i sztuce". Konferencję towarzyszyła wystawa "Kicz w fotografii".

Długosz

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
1971-2011

To cudo ma być oddane akademikom w 2012 roku...

Sesamie, sesamie wiedzy, otwórz się...

ACS otwarte

Nowoczesna aula i medala co nie miara...

dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Bąk
Rektor AJD od 2008 roku

Ach, ten XXI wiek.

Z pewnością pierwsza jego dekada zapisała się pod znakiem sprawnego przekształcania Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Akademię im. J. Długosza. Ważnym elementem było szybkie uprawnienie do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego. Ostatnie dziesięć lat zapisało się jako czas inwestycji, modernizacji i modernizacji, które dotyczyły niemalże wszystkich obiektów Akademii im. J. Długosza. Do tego powstawały zupełnie nowe obiekty, programując: chłubi i splendory, sportowcy dydaktykę, witalny poczytalność na badania naukowe czy ułżyły uczelniowej kasyjczy, gdzie jeszcze w latach 90. XX wieku woluminy wjeżyły się, gdzie zapoczątkowały, a nawet międzynarodowej.

Wyposażono pracownie i laboratoria. Nowoczesny sprzęt, ku uciesze astronomów, trafił do Planetarium Instytutu Fizyki, gdzie od tej pory zaczęły odkrywać się sesame. Sukcesy nie przyszyły jednak aniżeli, które na rozdanie, mobilizowały władze AJD do kolejnych przedsięwzięć budowlanych. I już pod koniec pierwszej dekady skłaniali do sruca planów i przeważania ich na papier.

Spośród nich wyróżnia się bryła nowego budynku dla Wydziału Nauk Społecznych. Był to również dla Uczelni czas wycieczny dostojników, ambasadorów reprezentujących odległe republiki i królestwa, polityków, naukowców, sportowców, artystów. Wszyscy wyruszyli swej potyb, zaprzewiając czołowe władze do startu, by z częstochowskiej Akademii jak najgłębiej zrobić Uniwersytet...

Długosz

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
1971-2011

Doc. dr Konstanty Zajda
organizator Wyższej Szkoły Nauczycielskiej (1971)

Prof. dr hab. Włodzimierz Brzezin
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1980-1984

Prof. dr hab. Ryszard Szwed
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1996-1999 oraz 1999-2002

Doc. dr Marian Jakubowski
Rektor Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w latach 1971-1974 i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1974-1977

Prof. dr hab. Janusz Sztumski
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1977-1980

Prof. dr hab. Edward Polanowski
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1984-1987 (I kadencja) w latach 1987-1990 (II kadencja)

Prof. dr hab. Józef Świętek
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1990-1993 (I kadencja) w latach 1993-1996 (II kadencja)

Prof. dr hab. Janusz Berdowski
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 2002-2005 oraz Rektor Akademii im. Jana Długosza w latach 2005-2008

Wydział
Nr. alb.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 30 lipca 1971 r. W SPRAWIE UTWORZENIA WYŻSZEJ SZKOŁY NAUCZYCIELSKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

W UZNANIU POTRZEB PRZEMIAN ROZWIJAJĄCEGO SIĘ REGIONU CZĘSTOCHOWSKIEGO, W CELU POLEPIENIA PRZEBRAZEŃ SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH ORAZ DALSZEGO PODNIENIA POZIOMU OSIWIATY I KULTURY W ŚRODOWISKU BOGATYM W TRADYJCJE WALKI O WOLNOŚĆ, POSTĘP I SPRAWIEDLIWOSC SPOŁECZNA. RADA MINISTRÓW, NA PODSTAWIE ART. 2 UST. 1 USTAWY Z DNIA 5 LISTOPADA 1958 ROZK. O SZKOŁNICTWIE WYŻSZYM (DZ. U. z 1960 ROKU, NR 4, STR. 30), BURZAKA

NADANIE TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA

JM Rektor AJD wręcza pamiątkowy medal Doktorowi Honoris Causa Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi

Profesor Henryk Samsonowicz

Władze uczelni i wyróżniony tytułem Profesor Samsonowicz

Goście uroczystości - Święta Uczelni

Wicewojewoda Śląski Stanisław Dąbrowa gratuluje wyróżnienia m.in. ad. Przemysławowi Jeziorowskiemu...

... dr. Maciejowi Woźniczce, profesorowi Zdzisławowi Wiatr a także wszystkim odznaczonym pracownikom AJD

"W imieniu Senatu serdecznie gratuluje prof. dr hab. Wandzie Sliwie."

Medal dla profesora Ryszarda Szweda od władz Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego

Nasi młodzi doktorzy

Gratulacje stopnia doktora

NOWOŚCI WYDAWNICTWA AJD

